"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 173 — 1928 Federated Pressin jäsen Tiistaina, elokuun 14 p:nä—Tues., August 14 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

Kominternin kongressi käsittelee sotakysymystä

AMSTERDAMIN KELTAINEN INTERNATIONALE KANNATTAA IMPERIALISTIEN SOTAVARUSTELUJA

MOSKOVA. — Kominternin kongressin 20:nnessä istunnossa, jonka raportti on saapunut hieman myöhästyneenä, johti puhetta Ranskan kommunistipuolueen edustaja Cachin.

Punaisen Ammatti-Internationalen kommunistisen fraktion edustaja Vitkovsky selitti, että maailmansodan jälkeen työskenteli Amsterdamin internationale imperialistien mukana työläisiä ja Neuvostoliittoa vastaan. Kaikkialla kannattavat amsterdamilaiset sotavarusteluja ja porvariston siirtomaapolitiikkaa.

Puhuja julisti edelleen, että huolimatta fascismivastaisista lauseparsista on sovinto kasvamassa Amsterdamin ja fascismin välillä. Thomasin Italian matkan tarkoituksena oli sovitella fascismin ja Amsterdamin välillä. Niinollen meidän päätehtävämme on paljastaa reformistien ulkokultaiset fraasit.

Kommunistien on voitettava ammattiuniot puolelleen. Toiminta sotateollisuuksissa on erikoisen tärkeätä. On vahvistettava unioiden toisenlaista suhtautumista tulevaa maailmansotaa kohtaan.

Puola ja Intia ovat Englannin neuvostovastaisen toiminnan keskuksina

Seuranneessa keskustelussa Sikander, Intiasta, selitti, että brittiläisten toiminta Neuvostoliittoa vastaan on keskitetty Puolaan ja Intiaan. Voimakkaita englantilaisia sotajoukkoja on keskitetty rajalle Intiassa. Intian kommunistipuolue harjoittaa propagandaa englantilaisten joukkojen kukistamiseksi. Intia on brittiläisen imperialismin Akilleksen kantapää, ja siksi on kommunistien kohdistettava siihen huomionsa.

Lisäksi puhuivat Krulikovski, Puolasta; Carney, Irlannista; Mehring, Kommunistisen Nuoriso-Internationalen toimeenpanevasta komiteasta; Rasa, Intiasta; Bielevski, Puolasta ja Cohen, Englannista.

Balkanilla on sodanvaara lisääntynyt

Ruotsalainen Kilbom johti puhetta 21:ssä istunnossa, jossa puhuivat m.m. Stanislavski, Puolasta; Pollit, Englannista; Jacquemotte, Belgiasta; Limanovski, Puolasta; Kilbom, Ruotsista; Grube, Saksasta; Sultansade, Persiasta; Sirola, Suomesta; Tanaka, Japanista ja Vasiljev Kominternin toimeenpanevasta komiteasta.

Kolarov selitti, että sodanvaara on suuri Balkanilla, koska Englanti yrittää järjestää siellä liittoutumaa Neuvostoliittoa vastaan. Italian ja Jugoslavian ristiriita myöskin uhkaa sodalla. Balkanilaisten puolueiden tulee enemmän keskittyä sodanvastustamistoimintaa, selitti puhuja.

Naiset vihaavat sotaa

Pollitt puhui, että useimmat kommunistipuolueet aliarviovat naisten merkityksen sodassa. Puolueiden laiminlyönnin vuoksi ovat lukuisat naiset yhtyneet porvarillisiin pasifistisiin sotavastaisiin järjestöihin sotaa vastaan olevan vihansa ohjaamina. Kommunistipuolueiden tulee kiinnittää enemmän huomiota naistyöhön, erittäinkin koska paljon naisia työskentelee sotateollisuuksissa. Sodanvastaustamispropaganda on paras keino naisten voittamiseksi puolellemme.

Seuraavassa istunnossa puhuivat Raminez ja Gonzales Etelä-Amerikasta; Paris, Saksasta; Dunne, Bittleman ja Wolfe, Yhdysvalloista; Frachon, Ranskasta; Strachov ja Lijuang Kiinasta; Hakon, Tshekko-Slovakiasta; Miskievitch-Kapsukas, Liettuasta; Nicolau, Kreikasta; Haidar, Palestinasta; Hermansen, Norjasta; Ilinin, Indonesiasta ja Dombal talonpoikain internationalen kommunistisesta fraktiosta.

Amerikkalaisen militarismin valtapyyteet

Raminez ja Gonzales viittasivat englantilais-amerikkalaisen taistelun kiihtymiseen valta-aseman saavuttamisesta Latinalais-Amerikassa. Monet maat ovat jo joutuneet riippuvaisiksi Yhdysvalloista. Ja Panaman kanava näyttelee suurta osaa sodanvaarassa.

Amerikkalaiset edustajat puhuivat amerikkalaisen imperialismin hankkeista uuden sodan aikaansaamiseksi ja painostivat sitä, että amerikkalainen puolue voi oikealla politiikalla saada joukot taisteluun imperialismia vastaan. Wolfen mielestä on amerikkalainen puolue jo suorittanut tärkeitä toimia Kiinan ja Neuvostoliiton puolesta sekä Nicaraguan sotaa vastaan. Vaalitaistelua johdetaan sodanvastustamisen ja Neuvostoliiton puolustamisen merkeissä.

Toivoo MacDonaldin toimivan Canadan siirtolaisagenttina

Ramsay MacDonald toivoo liberaalien pysyvän vallassa edelleenkin Canadassa

FORT WILLIAM, Ont., elok. 14. — Länneltäpäin saapuva Canadan pääministeri oli muuttanut junansa kulkureittiä siten, että hän saattoi tavata täällä lännelle matkustavan "vanhan ystävänsä" Suurbritannian työväenpuolueen johtajan Ramsay MacDonaldin.

Kummatkin herrat puhuivat lyhyesti saapuvilla olleille yleisölle. Pääministeri King sanoi olevan "erittäin mieluista tavata vanha ystävänsä Ramsay MacDonald. Minä olen varma, että hän vie mukanaan vanhaan maahan sanoman, että Canada on mahdollisuuksien ja edistyksen maa. Minä olen varma, että hän on mielissään saadessaan havaita, että Canada on halukas saamaan siedettäviä siirtolaisia. Canada tarvitsee nykyään enemmän kuin milloinkaan aikasemmin oikeata laatua olevia siirtolaisia. Toivon, että herra MacDonald vie sanoman, että Canada ottaa avoimin sylin vastaan sellaiset siirtolaiset yhdistyneistä kuningaskunnista, sanoi hän edelleen.

Vastauksessaan sanoi MacDonald "Canadan vaurastuneen vanhan ystävänsä pääministeri Kingin käden ohjauksen alaisena" ja toivoi, että "vaurastumista tulee edelleenkin jatkumaan saman käden ollessa edelleenkin johdossa." MacDonald ei antanut suoranaista vastausta ja lupausta toimia Canadan siirtolaisagenttina, mutta puhuessaan brittiläisen valtakunnan maiden välisestä yhteistoiminnasta yhtenäisyyden tarpeellisuudesta, antoi hän peitetyn lupauksen toimiakseen siirtolaisuuden edistämiseksi Canadaan.

Mielenkiintoisinta oli herrain välisissä puheissa se, että vaikka MacDonald huomautti puheensa olevan ei-poliittisen, niin se oli sitä, sillä hän puhui poliittisista kysymyksistä. Mikspä muuksi voinee sitäkään käsittää, että hän toivoo liberaalien ja Kingin pysyvän edelleenkin vallassa Canadassa. Sanaakaan työväenliikkeestä ja sen pyrkimyksistä ei herralta liiennyt kuulijoille, vaikka kehuukin olevansa Suurbritannian työväenpuolueen johtaja.

Reformistijohtajain petoksen tulokset

Englannin rautatieläiset menettivät $15,000,000 vuodessa

LONTOO, elok. 13. — Rautatieyhtiöiden ja union virrkailijain välistä "sopimusta" on Mr. J. H. Thomasin taholta vastaanotettu "suurena voittona", ja sellainen se todella onkin Thomasin kaltaisille työväenpettureille ja rautatieyhtiöille.

Työläiset menettivät äskeisessä palkkasupistuksessa yht. n. $15,000,000 vuodessa. Rautatieläiselle, hänen vaimolle ja perheelle, jonka viikkotulot vaihtelevat 2—3 punnan ($10—15) välillä, merkitsee alennus yhden tai puolentoista shillingin (25-40 senttiä) vähennystä, mikä tuntuu raskaasti perheissä, joiden täytyy ennestäänkin tulla toimeen kädestä suuhun.

Vaikka rautatieläiset ovat yleensä vastustaneet palkanalennusta, on se kuitenkin saavuttanut unioiden enemmistön hyväksymisen, mikä todistaa miten suuressa määrässä Thomasin taantumuksellinen johto on hävittänyt unioiden taisteluhenkeä.

Pankkivirkailija vangittu syyllisenä varkauksiin

Lienee keksinyt ryöväyshistorian varkauksiensa peittämiseksi

OTTAWA, elok. 14. — Banque Canadienne Nationalen Gatineau Pointin haarakonttorin entinen johtaja on vangittu täällä syytettynä kolmentoista tuhannen dollarin varastamisesta pankilta viiden vuoden kuluessa. Toimenpiteeseen ryhdyttiin takausyhtiön alotteesta.

Viime syksynä kertoi vangittu Ovila Robitaille, että silloin hänen hoidossaan ollut pankinkonttori joutui asestettujen ryövääjien puhdistettavaksi, jotka veivät mennessään noin kymmenentuhatta dollaria.

Tämän jälkeen ryhtyivät Quebecin maakuntapoliisit tutkimaan asiaa yhdessä takausvakuutusyhtiön kanssa. Toimitetut tutkimukset ovat nyt johtaneet vangitsemiseen, sillä epäillään, että Robitaille onkin keksinyt ryöväyshistorian peittääkseen pankin varoissa olleen vajauksen, jonka epäillään syntyneen viiden vuoden aikana harjoitetuista petoksista.

Amerikalainen väkivalta Haitissa

Kehoitetaan järjestämään mielenosoituksia "rauhan"-sopimuksen allekirjoittamisen ajaksi

PARIISI, elok. 12. — Edustaja Candace, Guadaloupesta, on julkaissut ankaran hyökkäyksen amerikkalaisten merisotilaiden toimesta tapahtunutta Haitin saaren sotilaallista valtausta vastaan, kehottaen muodostamaan Kelloggin "rauhan"-sopimuksen allekirjoittamisen mielenosoitustilaisuudeksi, jossa vaaditaan Yhdysvaltoja vapauttamaan orjuutetun Haitin, lisäten, että Haitin on pyydettävä kansainliittoa toimimaan vapautensa palauttamiseksi.

Candace kuvasi purevin sanoin Haitin marttyyriutta ja kansan hätää Amerikan sotilasvallan alla.

Fall Riverin taistelu laajenee

ALGONQUININ TEHDAS JOUTUNUT SEISOMAAN — POLIISITERRORI LISÄÄNTYY — RATSASTAVA PYSSYHURTTA HUKUTTANUT LAKKOLAISEN LAPSEN

FALL RIVER, Mass., elok. 12. — Tämän kutomoteollisuuskeskuksen työläisten liikehtiminen viime talvista 10 prosentin palkanalennusta vastaan on saavuttanut ja suuren laajuuden, kun Algonquinin tehdas joutui seisomaan kahden jo lakkotilassa olevan tehtaan lisäksi viime viikon lopulla. Poliisipäällikkö Feeney on avoimesti tunnustanut, että hänen tarkoituksenaan on poliisiväkivallalla katkaista lakolta selkärangan.

Työläiset ovat ryhtyneet lakkoon vastoin Amerikan Federation of Textile Operativesin union taantumuksellisen johdon tahtoa. Lakkoa johtaa kutomotehtaiden työläisten komitea.

Esimerkkinä poliisin raa'asta väkivallasta mainittakoon, että poliisit ruhjoivat erään lakkolaisen vaimon seinää vastaan, kun tämä koetti seurata vangiksi otettua miestään. Vaimo hengenvaarallisesti loukkautui.

Niinikään ajoi muuan ratsusotilas erään lakkolaisen pienen pojan jokeen. Poika hyppäsi virtaan, koettaen pelastua joutumasta hurtan hevosen jalkoihin. Roisto katseli päältä, kun lapsi hukkui.

Poliisi on vanginnut jälleen 25 lakkolaista. Vainosta huolimatta on työläisten innostus edelleenkin suuri. He ovat pitäneet valtavia lakkokokouksia, johon tuhannet työläiset ovat ottaneet osaa. Lakonalaisia tehtaita pidetään edelleenkin lakkovartioinnin alaisina.

Työläiset ovat suuresti katkeroituneet poliisiterrorin johdosta. Erittäinkin raaka lapsen hukuttaminen on nostattanut suuttumuksen myrskyn paikkakunnalla.

Tuomari mätkinyt puolenvuoden tuomioita

Fall River, Mass., elok. 13. — Avoimesti julistaen aikomuksenaan olevan ajaa union organiseeraajat pois kaupungista, langetti tuomari Hannify lauantaina puolenvuoden vankeustuomion kutomotyöläisten komitean johtajille S. Weismannille, Jack Rubinsteinille, James Riedille ja Bill Sirekalle. Samalla hän määräsi $1,000:in takuun kullekin vankina olevalle lakkolaiselle.

Näitä tuomittuja työläisiä syytettiin luvattoman kokouksen pitämisestä.

Tuomiot kuvaavat sitä terroria, mitä Massan valtion hallitseva luokka oikeuslaitoksiensa ja poliisiensa y.m. kätyrien välityksellä harjoittavat työläisiä vastaan.

Poliisi riehunut murhatun lapsen hautajaisissa

Poliisi osoitti taasen mielivaltaisen raakuutensa, kun se hyökkäsi ratsusotilaan hukuttaman lapsen hautajaisten surusaattueen kimppuun, koettaen hajoittaa tuhannet työläiset, jotka olivat kokoontuneet viemään murhatun lapsukaisen hautaan. Ratsupoliisit ajoivat hevosineen saattojoukkueeseen ja koettivat estää ketään, lukuunottamatta vainajan omaisia, kokoontumasta kirkon ympärille, jossa hautajaisjuhlallisuudet suoritettiin. Pappikin avusti virkavaltaa, sulkemalla kirkon pääoven ja päästämällä vainajan perhe ja ruumis sisään kellarin ovesta.

Työläinen loukkaantunut

TORONTO, Ont., elok. 14. — Työskennellessään paininkoneessa Spadina Avenuen varrella sijaitsevassa Gage Companyn työpajassa murskaantui Armas Luomola nimisen 21 vuotiaan työläisen käsivarsi täällä tänään.

St. Michaelin sairaalaan toimitettuna havaittiin hänen kyynärpäänsä murtuneen. Loukkaantunut asuu 34 Euclid Avenuen varrella.

Elonkorjaajat ovat tulleet valituiksi

LAUANTAI-ILTAAN MENNESSÄ OLI TARJOKKAITA KAIKKIAAN 25,303

MONTREAL, elok. 14. — Tänne Lontoosta saapuneessa tiedossa kerrotaan, että viime lauantailtaan mennessä, jolloin Canadaan elonkorjuuseen pyrkivien työttömien hiilenkaivajain tarjokkaiden vastaanottaminen keskeytettiin, oli tarjokkaita ilmaantunut kaikkiaan 25,303 miestä, joista toimitetun lääkärintarkastuksen perusteella ovat Canadan hallituksen edustajat hyväksyneet täyden suunnitellun kymmenentuhannen miehen suuruisen määrän.

Ainoastaan ankarimmat sotilaalliset kuntoisuusmääräykset täyttävät miehet ovat tulleet hyväksytyiksi ja siitäkin huolimatta ovat suuret joukot jääneet tarkastamatta ja hyväksymättä.

Noin viisituhatta valituista ilmoitetaan olevan matkalla Canadaan, tänään, tiistaina. Loput valituista lähetetään viimeistään tämän viikon kuluessa.

Lukuisat lähteneistä ovat uhranneet kaiken maallisen omaisuutensa päästäkseen matkaan. Suurin osa lähtijöistä suunnittelee jäädä pysyväisesti Canadaan, sillä hiilenkaivajille ei ole saatavissa työtä Englannissa ja muutkin työnsaantimahdollisuudet ovat toivottomat. Englannissa on kaikkiaan yli kaksisataatuhatta hiilenkaivajaa, joilla ei ole mahdollisuutta työnsaantiin kaivannoissa.

New Yorkin poliisi taas kunnostautuu

VANGINNUT 15 TYÖLÄISTÄ, JOTKA KERÄSIVÄT AVUSTUSTA KIINAN AMMATTIUNIOILLE

NEW YORK, elok. 13. — Viisitoista työläistä, jotka ottivat osaa Kiinan vainottujen ammattiunioiden työläisille toimeenpantavaan rahankeräykseen, vangittiin täällä eilen. Työläisiä syytetään ilman lupaa toimeenpannusta keräyksestä. Keräys tuotti viranomaisten häiritsemisyrityksistä huolimatta hyviä tuloksia.

Jugoslavia kai vahvistanee fascistisopimuksen

KROATIAN TALONPOIKAIN VASTUSTUKSESTA HUOLIMATTA — FASCISTIT HYKERTELEVÄT RADITCHIN KUOLEMAN JOHDOSTA

BELGRAD, elok. 13. — Kroatialaisen oppositsionin ollessa poissa Belgradin parlamentista, ja pitäessään omaa kokoustaan Zagrebissa, on Skuptshina pitänyt säännöllisiä istuntoja, antaen luottamuksensa Korosetsin hallitukselle, ja samalla valmistautuen vahvistamaan Nettunon sopimusta, mikä myöntää Mussolinin hallitukselle kaupallisia erikoisoikeuksia Dalmatian rannikolla.

Kroatian talonpoikaispuolue on voimakkaasti vastustanut sopimuksen hyväksymistä, ja niin kauan, kun heidän edustajansa olivat läsnä Skuptshinassa, ei sopimusta voitu hyväksyä. Kroatialaisten johtajat väittävät, että ne militaristit, jotka ovat Belgradin hallituksen johdossa, ovat kokonaan välinpitämättömiä talonpoikaiston tarpeista, ja ajavat sopimuksen hyväksymistä, vaikka se on epäedullinen paikalliselle kroatialaiselle ja slovenilaiselle väestölle.

Fascistit iloitsevat Raditchin kuolemasta

Rooma, elok. 13. — Fascistien yleinen mielipide iloitsee Kroatian talonpoikaispuolueen johtajan, Stefan Raditchin, kuoleman johdosta, ja osoittavat että hän oli fascistihallituksen päävihollinen Jugoslaviassa. Hänen kuolemansa ennustetaan avaavan mahdollisuuksia paremman yhteisymmärryksen aikaansaamiselle Belgradin ja fascistihallituksen välillä.

Roomassa vallitsee se käsitys, että vaikkapa Jugoslaviassa syntyisikin valtion pirstoutumiseen johtavia sisäisiä taisteluja eri kansallisuuksien kesken, ei siitä olisi suurta vahinkoa fascisteille, koska siinä tapauksessa Jugoslavia tulisi liian heikoksi hyökätäkseen Italiaa vastaan, ja Italialle saattaisi koitua mahdollisuuksia siepata joitain valloituksia Jugoslavialta. Jos taasen Raditchin kuolema johtaisi sisäisten ristiriitojen lieventymiseen Jugoslaviassa, olisi se edullista Nettunon sopimukselle.

Auto-onnettomuus North Bayssa

Yksi surmaantunut ja kaksitoista pelastunut

NORTH BAY, Ont., elok. 13. — Eilen törmäsi täällä yhteen kuorma-automobiili ja T. & N. O. rautatien veturi, jolloin 12 vuotias poikanen David Germain surmaantui ja hänen seitsemänvuotias sisarensa Alide loukkaantui.

Kuormavaunussa oli kaikkiaan 13 henkeä, jotka olivat matkalla retkeilylle. Lukuunottamatta surmansa saanutta ja loukkaantunutta, pääsivät toiset matkassa olleet onnettomuudessa naarmuitta.

Öljyllä osansa Arabian selkkauksessa

Englannin imperialistit puuhaavat sotaa Arabiaa vastaan Mosulin öljyanastusten laajentamiseksi

KAIRO, Egypti, elok. 12. — Mesopotamian rajalla paljastettujen sopimusten vastaisten sotavarustusten johdosta uhkaa puhjeta sota Englannin ja arabialaisen Hedjasin kuningaskunnan välillä Jeddassa käytyjen neuvottelujen katkettua Englannin edustajan ja Hedjasin välillä.

Täällä kuitenkin pidetään luultavana, että äkillinen varustautuminen sodan varalta ei tapahdu siksi, että Englannin imperialistit haluaisivat vain turvata brittiläistä suojelusherruuttaan Mesopotamiassa, vaan anastaakseen suoran putkijohtolinjan Mosulin öljykentiltä aina Persianlahteen saakka.

Terästrusti koettaa kiristää työläisten oloja

Terästyöläiset Cantonissa, Ohiossa, pakoitettu lakkoon palkan supistuksia vastaan

CANTON, Ohio, elok. 12. — Central Alloy Steel Corporationin tehtaan johdon taholta ilmoitettiin joku päivä takaperin, että palkkoja tullaan alentamaan $4.40:iin päivältä. Tieto tästä levisi kulovalkean tavoin, ja työläiset ryhtyivät heti neuvottelemaan toimenpiteistä tätä työehtojen kiristystä vastaan. Seurauksena oli että 500 työläistä ryhtyi lakkoon, vaatien $6:in päiväpalkkaa kahdeksantuntiselta päivältä. Lakko on kestänyt jo viime viikon alusta saakka, ja työläiset ovat toivirikkaita tuloksiin nähden. Työläiset samalla vaativat työläisten syöjänä tunnetuksi tulleen, Seldon-nimisen superindentin erottamista.

Karjanvarkaus etelä-Ontariossa

Kaksikymmentä päätä karjaa varastettu kahdelta omistajalta

ST. THOMAS, Ont., elok. 13. — Vaikka etelä-Ontario on melko taajaan asuttua, niin harjoitetaan siellä melko tiheään karjanvarkautta. Niinpä on viime viikollakin toimitettu kaksi karjanvarkautta. Southwoldin townshipissa Elginin piirissä on kahdelta karjankasvattajalta varastettu kymmenen eläintä kummaltakin. Varastettujen eläinten arvo on noin 2,500 dollaria.

Tutkimusten perusteella on päästy selville, että eläimet ovat kuljetetut yöllä rautatien varteen ja lähetetty rautateitse Torontoon, sikäläisille karjamarkkinoille.

Poliisi on vanginnut Leonard Evans nimisen miehen osallisena tekoon.

Kaasuyhtiö korottaa pääomaansa

TORONTO, elok. 14. — Täkäläinen Consumers Gas Company pyytää hallitusviranomaisilta lupaa pääomansa korottamiseen kahdestatoista kahteenkymmeneenviiteen miljoonaan dollariin. Uutta pääomaa ilmoitetaan tarvittavan yhtiön kaasunjakeluverkon laajentamiseen entistään laajemmalle alalle.

Kun "yleishyödylliset" liikeyritykset ovat erikoisen lainsäädännön alaisina, niin on niiden pyydettävä erikoinen lupa hallitukselta pääomansa korottamiseen ja rahojen käyttöön.

Niinpä kaasulaitos pyytää oikeutta saada perustaa työläisiään varten eläkerahaston ja käyttää vissit määrät varoja tieteelliseen tutkimustyöhön.

Yli seitsemäntuhatta teollisuustapaturmaa seitsemän kk:n ajalla

Niistä aiheutunut 33 kuolemantapausta

EDMONTON, Alta., elok. 14. — Albertan maakunnan työläisten tapaturmain korvauslautakunnan heinäkuun toimintakertomuksesta selviää, että maakunnassa on tapaturmain korvauslainsäädännön alaisissa töissä sattunutu vuoden seitsemän ensimäisen kuukauden kuluessa yhteensä 7,107 tapaturmaa, joista 33 on aiheuttanut kuoleman.

Heinäkuun kuluessa oli tapaturmien lukumäärä suurempi kuin milloinkaan ennen, sillä tapaturmien lukumäärä nousi 1,152 tapaukseen, jotka ovat ilmoitetut lautakunnalle. Niistä tapahtui 236 kaivannoissa ja loput eri teollisuuksien aloilla. Heinäkuun tapaturmista päättyi ainoastaan yksi kuolemaan.

Vuoden kuluessa on tapahtunut runsaasti naulaan astumisia, nousten tämänlaatuisten tapaturmain määrä 193 tapaukseen. Kun työtehoa yritetään kaikin keinoin kiristää, niin työläisillä ei ole enää aikaa katsoa eteensä, vaan kiireessä astuvat jalkansa naulaan.

Huonoa loukkaantumisien käsittelyä ja hoitamista osottaa, että tapaturmien johdosta on aiheutunut kaikkiaan 121 myrkytystapausta. Loukkaantuneiden työläisten vammojen käsittely ja hoito suoritetaan usein moisella kiireellä, ja niin kehnosti, että siitä aiheutuu aiheetonta vaivan ja kivun jatkumista myrkytyksen muodossa.

Suuria metsäpaloja Vancouverin saarella

Satoja miehiä taistelemassa tulta vastaan — Miljoonia jalkoja kaadettua puutavaraa palanut

VANCOUVER, B. C., elok. 13. — Sunnuntaina ilmotettiin Vancouverin saarella riehuvan kaksi suurta metsäpaloa, jotka ovat jo tähän mennessä aiheuttaneet suurta omaisuuden tuhoutumista.

Bainbridge Lumber Co:n alueella Albernin läheisyydessä on tuli polttanut ainakin miljoonan jalkaa kaadettua puutavaraa ja hävittänyt veturin ynnä muita työvälineitä. Kuusikymmentä miestä yrittää taistella tulta vastaan ja rajottaa sen nykyiseen 200 eekkerin laajuiseen alueeseen.

Malsom Lumber Co:n alueella, noin kymmenen mailin etäisyydessä pohjoseen Duncanista, riehuu metsäpalo noin 800 eekkerin laajuisella alueella, jossa sitä yrittää tukahuttaa noin kaksisataa miestä. Tuli on jo hävittänyt ainakin kaksi miljoonaa jalkaa kaadettua puutavaraa ja tuhonnut kaksi veturia ja useita rautatiesiltoja.

Sunnuntai-iltana satoi saarella noin kolmen tunnin ajan, josta oli huomattavaa apua tulen rajottamiselle.

Puolen vuoden puumassan ja paperin vienti

Paperin vienti lisääntynyt lähes kymmenellä miljoonalla dollarilla

MONTREAL, elok. 14. — Canadan puumassa ja paperiyhdistyksen keräämien tietojen mukaan vietiin maasta vuoden alkupuoliskon aikana puumassaa 416,371 tonnia, arvoltaan 22,339,880 dollaria, verraten edellisen vuoden vastaavan ajan 408,712 tonniin ja 22,707,157 dollariin.

Paperin viennissä oli mainittuna aikana huomattavissa erikoista lisääntymistä, sillä maasta vietiin kaikkiaan 1,106,470 tonnia paperia, arvoltaan 71,764,201 dollaria, verraten edellisen vuoden alkupuoliskon 963,797 tonniin ja 62,302,657 dollariin. Lisäys nousi lähes kymmeneen miljoonaan dollariin kuluneiden kuuden kuukauden aikana.

Tshekkiläisten työläisten taistelut

Mielenosoituslakkoja työväen vainojen johdosta

PRAG, elok. 12. — Viime aikoina on Tshekko-Slovakiassa toimeenpantu lukuisia työläisvainoja. Järjestöjen toimintaa on viranomaisten toimesta häiritty ja lakkautettu. Sen johdosta ovat työläiset monin paikoin pitäneet valtavia mielenosoituksia. Niinpä Kesigen kaupungissa aikoivat työläiset yleislakon joku päivä sitten protestiksi vainotoimia vastaan. Lakossa olevat suuret joukot esiintyivät täysin yksimielisesti puolueisiin katsomatta ja huolimatta reformistien yrityksistä estää lakon alkamista. Poliisi hyökkäsi lakkolaisten kokoukseen vangiten viisi työläistä.

Suurbritanniasta tullut Canadaan siirtolaisagentti

TULEE NEUVOTTELEMAAN SIIRTOMAIDEN HALLITUKSIEN KANSSA BRITTILÄISTEN TYÖTTÖMIEN HIILENKAIVAJAIN SIJOTTAMISESTA

MONTREAL, elok. 14. — Siirtomaiden apulaisministeri ja merentakaisten siirtomaiden asutuslautakunnan puheenjohtaja loordi Lovat on saapunut tänne Englannista, tarkotuksella neuvotella Canadan, Uuden Seelannin ja Australian hallitusten kanssa n. kahdensadantuhannen työttömän brittiläisen hiilenkaivajan sijottamisesta mainittuihin siirtomaihin.

Vaikka hänen neuvottelunsa tällä erää kohdistuvat etupäässä Churchillin suunnitelman mukaiseen yli kahdenkymmenen tuhannen siirtolaisen lähettämiseen pois Englannista, niin tiedetään Lovatin matkan tarkotuksena olevan neuvotella samalla suurempienkin siirtolaisjoukkojen lähettämisestä siirtomaihin.

Hän kieltäytyy antamasta sanomalehdistölle tarkempia tietoja suunnitelmistaan, ennenkuin on neuvotellut Canadan hallituksen kanssa asioistaan. Sanoo Canadan saavan hyviä asukkaita työttömistä englantilaisista hiilenkaivajista, joita Chuchillin suunnitelman mukaan pitäisi lähiaikoina lähetettämän pois maasta noin 2,500 perhettä, seitsemäntuhatta nuorta miestä, 2,500 nuorta poikasta ja n. 2,500 naista. Näiden uusien siirtolaisten lähettämistä ja kouluuttamista varten on asutuslautakunnalla oikeus käyttää noin viisitoista miljoonaa dollaria vuosittain. Miespuolisia siirtolaisia opastetaan maanviljelystöihin ja naisia palvelijattarien töihin.

Keskusteltuaan siirtolaisuuden edistämisestä liittohallituksen kanssa, ryhtyy Lovat neuvotteluihin erinäisten maakuntahallitusten kanssa. Syyskuun loppupuolella tulee hän purjehtimaan Vancouverista Australiaan, jatkaakseen näissä kaukaisimmissa brittiläisissä siirtomaissa neuvotteluja siirtolaisten lähettämiseksi niihin.

Vallankumouksellisten armeija etenee

Sen hallussa on suuri osa Honanin maakunnasta

MOSKOVA. — Levittäen yhtäkkiä rintamaansa, ja valloittaen kylän kylältä, on työläisten ja talonpoikain voittoisa armeija edennyt jatkuvasti, niin että sen käsissä on nyt jo suuri osa Honanin maakuntaa. Voitot on saavutettu sitkeissä taisteluissa kuomintangin paremmin varustettuja joukkoja vastaan.

Ilmoitetaan, että 192 militanttista työläistä ja talonpoikaa on teloitettu sotaherrojen toimesta, heidän yrittäessään estää kapinan leviämistä. Punaisen armeijan etenemisen edellä tapahtui tilallisherrojen karkoittaminen kylistä köyhien talonpoikain toimesta.

Työläis-talonpoikain joukkojen voitot ovat seuranneet punakaartien voittoja Changshan ja Swatowin ympäristössä. Eteläisissä maakunnissa, Kwantungissa ja Fukienissa sekä kautta koko Jangstejoen laakson ovat työläis-talonpoikaisarmeijan joukot edenneet.

Rakeet tuhonneet viljaa Saskatchewanissa

SASKATOON, Sask., elok. 14.— Viime lauantaina ovat raemyrskyt tuhonneet muutamilla seuduilla maakunnassa huomattavat määrät melko valmista viljaa.

Delislen läheisyydessä on raemyrsky tuhonnut tuhansia eekkereitä, niin että vahingot vaihtelevat 10—100 prosentin välillä. Rakennuksillekin on tapahtunut huomattavia vahinkoja eri paikoissa.

Rosetownista ilmoitetaan, että raemyrsky on tuhonnut melko täydellisesti noin kolmen mailin pituisen ja yhden mailin levyisen alueen.

Samoin ilmoitetaan raemyrskyn riehuneen D'Arcyssa ja Hannassa Albertan maakunnassa.

Täällä vallitsi lauantai-iltana ankara ukonilma, mutta sen aiheuttamat vahingot ovat perin lieviä.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Fascismin uskontunnustus

Italialainen fascistikirjailija Pirandello on kirjottanut fascismin uskontunnustuksen, joka näytteenä saakoon tilaa tässäkin:

"Kun kuulen järkeni ääntä, on koko maailma minusta samaa yhteiskuntaa; mutta tunteeni käskee minua kuitenkin rakastamaan isänmaatani, ja koska rakastan isänmaatani, olen fascisti. Olen fascisti, koska kansanjoukot eivät koskaan kykene luovaan työhön. Luojia ovat yksityiset ihmiset. Elämä on kokoonpantu luojista ja aineesta. Kansanjoukot ovat ainetta, niillä ei ole mitään omaa tahtoa, niillä ei ole itsessään mitään omaa voimaa, ne ovat vain ainetta suurten muovailijoitten käsissä.

"Yhdenvertaisuus, veljeys — vanhoja kuluneita sananparsia. Ei ole mitään yhdenvertaisuutta. Minä olen minä ja te olette te. Pitäisihän meidän jo kyetä pyyhkimään pois nuo vanhat sananparret.

"Ja maailmassa ei olisi mitään järkeä, jos luomaan kykenemättömien miljoonien pitäisi hallita tätä yhtä luovaan työhön pystyvää.

"Koska minä pystyn luovaan työhön, olen fascisti."

Tuo "luova työ" on rajottunut fascistikomentoa vastassa olevien murhaamiseen. Kuvaavaa on, että Pirandelloa ei ole vielä viety mielisairaalaan, jonka laitoksen arvelemme olevan ainoan yhteiskunnallisen laitoksen, joka hänestä voisi turvallisesti huolehtia. Mutta selitys on siinä, kun samanlaisia pirandelloja on istutettu julkisen elämän kaikille paikoille, joissa he istuvat siihen saakka, kunnes kumous pyyhkii nämä "luovat kyvyt" sinne minne ne kuuluvat.

Jauresin viime päivät

Karl Liebknecht kirjotti niistä:

Jaures oli yhtä taisteluintoinen kuin aina, mukaansatempaava, täynnä uhovaa, lämmittävää voimaa. Keskustelimme juuri poliittisesta tilanteesta. Tapasimme Jauresin (lehtensä) Humaniten toimituksessa. Saman päivän, heinäkuun 13, iltapuolella oli senaattori Humbert pitänyt kuulun puheensa epäkohdista Ranskan armeijassa. Meluisan joukon keskellä, joukon, joka oli mitä suurimman levottomuuden ja kiihottumisen vallassa, kirjotti Jaures parissa minuutissa artikkelinsa tästä asiasta keskityksellä, joka tuntui eristävän hänen aivonsa kolmikertaisella muurilla ulkomaailman vaikutuksilta. Jäimme sen jälkeen sinne — suurempi ystäväpiiri — myöhäiseen yöhön asti. Jaures oli tyhjentymätön, ehtymätön. Hän puhui sekä vakavissaan että pilaili. Pariisi tanssi, kaikkialla tanssittiin, kahviloissa, ravintoloissa, kaduilla, toreilla. Oli tasavallan juhlapäivä. Pariisi tanssi orkesterien hiljaisen musiikin tahdissa, orkesterien, joita oli sijotettu tilapäisille lavoille pitkin kaupunkia. Pariisi tanssi, vanhat ja nuoret, rikkaat ja köyhät, keikarit ja ryysyläiset. Kansa tanssi joustavasti ja kätevästi — melkein äänettömästi, ei mitään sopimattomuuksia, ei raakaa naurua, ei hävyttömiä liikkeitä, ei mitään tungosta, ei tyrkintää. Minusta tuntui merkilliseltä tämä iloisuus, joka tänä valoisana yönä maailmansodan kynnyksellä täytti tuon liikkuvan, tanssivan, liehuvan, lainehtivan kansanjoukon. Nyt tuntuu minusta kuin sen hirvittävä synkkä aavistus, mikä sattui kymmenkunta päivää myöhemmin, olisi painanut sen mieltä. Joustavaa kuolemantanssia — en voi vapautua tästä tunnelmasta.

Istuimme Grand Hotellin kahvilassa bulevardin varrella. Toverini Duc lausui pahoja ennustuksia lähimmästä tulevaisuudesta, mitkä ennustukset horjuttivat minun hyväuskoisuuttani, mikä muutoin oli niin itsentään selvä. Erosimme sittemmin. Tällöin tapasin viimeisen kerran Jauresin.

Hänet murhasi heinäk. 31 p:nä 1914 henkilö, joka oli saanut tämän toimekseen Poincarelta. Murhaaja ei ole saanut mitään rangaistusta. Ja Poincare hallitsee vieläkin.

Yhdysvaltain hallitus julkaisemassa tietoja Neuvostoliitosta

Yhdysvaltain työtoimiston kuukausijulkaisuunkin on löytänyt tiensä artikkeli, missä selostetaan Neuvostoliiton työväensuojelusta. Artikkeli on lyhyt selostus International Publishers-liikkeen kustannuksella äskettäin julkaistusta näitä asioita käsittelevästä kirjasta. Kirjassa selostetut asiat ovat lehtiemme lukijoille tuttuja, mutta hallituksen julkaisussa julkaistuina näitä asioita käsittelevä artikkeli on merkillepantava. Vai mitä sanotaan esim. seuraavantapaisesta selostuksesta, mikä artikkeliin sisältyy:

"Koska Neuvostoliiton hallitus on työläisten kontrolloima, eroavat tehdastarkastusta koskevat lait kapitalistimaitten laeista." Ja sitte seuraa asiallinen kuvaus siitä, miten työläiset eri elimiensä kautta yleensä määräävät työehtojaan.

Kysymyksessä olevan kirjan alkulauseen kirjottaja tri Alice Hamilton lausuukin kirjasta, että siitä saa sellaisen vaikutuksen, että Venäjä ei ole työläisten paratiisi, mutta että siitä käy selville siellä noudatettavan tiukasti periaatetta: "*Joka ei työtä tee, hänen ei syömänkään pidä*", "*ja että työläisellä on oikeus terveyteen ja onnellisuuden tavotteluun. Vaikkapa työläinen ei tunnekaan erikoisemmin työväenlainlaadintaa, voi hän ihailla ja antaa arvoa sille suurelle hyödylle, minkä lyhyt työpäivä, kahdesta neljään viikkoon kestävä kesäloma (palkalla) sekä vapaa lääkärinapu työläiselle tuottavat.*" Aivan niin. Se on sitä kieltä, jota työläinen ymmärtää.

"Neuvostovastaiset suunnitelmat luhistuivat"

Eräässä huomattavassa intialaisessa porvarilehdessä on julkaistu yllämainitulla otsikolla varustettu kirjotus. Kirjotuksessa kosketellaan laajasti Englannin sotahankkeita Afganistanin kautta Neuvostoliittoa vastaan ja sanotaan m.m.: "Vaikka Afganistan verrattuna suurvaltoihin onkin pieni ja heikko, niin ottivat Europan vallat tämän pienen maan hallitsijan niin juhlallisesti ja komeasti vastaan senvuoksi, että sodan syttyessä Englannin ja Venäjän välillä tämä maa on avaimena pääsylle kumpaankin maahan. Englanti peläten Venäjän vaikutusta, pyrki kaikin tavoin estämään padishahia matkustamasta Neuvostoliittoon. Mutta kaikesta huolimatta hän matkusti, eikä jättänyt käyttämättä tilaisuutta osottaakseen kunnioitusta suurelle ihmiselle, jonka luovan työn tuloksena on nykyinen Venäjä. Padishahi erinomaisen hyvin käsitti, mistä päin häntä voi vaara uhata. Hän kieltäytyi liitosta Englannin kanssa ja teki liiton Turkin kanssa, liittäen siten toisiinsa kaksi maata, joiden välillä vallitsee keskinäinen yhteisymmärrys."

Kansainvälinen tilanne ja Kommunistisen kansainvälisen tehtävät

Kominternin tp. k:n toimintaselostus kuudennelle maailmankongressille. Lyhennys tov. Buharinin raportista

I. Nykyajan kapitalismin yleinen analyysi ja kapitalismin kriisin erikoismuodot

SODANJÄLKEISEN KEHITYKSEN KOLME VAIHETTA

— Hyvät toverit! Kominternin viimeisen kongressin jälkeen olemme saaneet kokea hyvin paljon. Käsittääksemme paremmin sen, mitä olemme eläneet, merkitäksemme oikeammin perspektiivit ei ole läpikäymäämme kehityksen etappia otettava erillisenä, vaan edellisten etappien yhteydessä. Arvioidessamme sodanjälkeistä kehitystä on se jaettava **kolmeen vaiheeseen.**

Ensimäinen niistä on **kärjekkään vallankumouksellisen kriisin vaihetta,** varsinkin Europan maissa.

Ensimäiseen vaiheeseen kuuluvat, Venäjän Helmi- ja Lokakuun vallankumoukset, Suomen työväenvallankumous maalisk. v. 1918; "riisi"-kapina Japanissa (riisin hintojen johdosta elokuussa v. 1918); marraskuun vallankumous Itävallassa ja Saksassa v. 1918; proletaarinen vallankumous Unkarissa; kapina Koreassa maalisk. x. 1918; neuvostovallan pystyttäminen Baierissa huhtik. v. 1919; Turkin porvarillis-kansallinen vallankumous tammik. v. 1920; tehtaitten valloittaminen työläisten taholta syysk. v. 1920 Italiassa: tähän vaiheeseen on myös sisällytettävä Punaisen Armeijan hyökkäys Varsovaa vastaan; lopuksi meillä on n.k. maaliskuun esiintymiset Saksassa v. 1921.

Syyskuussa v. 1923 päättyi kapina Bulgariassa tappioon, ja syksyllä v. 1923 kärsi Saksan proletariaatti uuden tappion.

Länsi-Europan proletariaatin tappiot loivat poliittisen edellytyksen porvariston edelleen kehittymiselle. Nämä tappiot, varsinkin Saksan proletariaatin tappio, olivat toisen kehitysvaiheen alkuna Keski-Europassa, samoin kuin koko Europassakin, pääoman hyökkäysvaiheen, proletariaatin puolustustaistelun yleensä ja erikoisesti, työläisten puolustuslakkojen vaiheen alkuna, kapitalismin vissin stabilisoimisvaiheen alkuna.

Tätä vaihetta seurasi **kolmas vaihe, kapitalistisen uudelleen rakentamisen vaihe,** joka ilmeni siinä, että sekä laadullisesti että määrällisesti sivuutettiin sodanedellinen taso. Kapitalismin tuotantovoimien kasvu liittyy yhtäältä riittävän suureen teknilliseen edistykseen ja toisaalta kapitalististen talousyhteyksien laajaan uudelleen organisoimiseen. Tätä teknillistä jälleen rakentamista ja taloudellista uudelleen organisointia, kapitalismin nopeata trustiutumista, seuraa kuitenkin toisaalta **kapitalismia vastustavien voimien kasvu ja sen sisäisten ristiriitojen mitä nopein kehitys.**

Näihin on ennenkaikkea laskettava **Neuvostoliiton** taloudellinen ja poliittinen kasvu. **Kiinan vallankumouksen kehitys,** kuohunta sellaisessa maassa kuin **Intia,** lopuksi sisäisten ristiriitojen nopea kasvu **itse** nykyisen maailmantalouden **kapitalistisessa osassa** ja tämän ohella yhä kasvava **sodan vaara** — sellainen on maailman kehityksen "nurja" puoli.

Siirryn analyysin tekoon.

RAKENNEMUUTOKSET

Miten on teesiemme laita osittaisesta, väliaikaisesta j.n.e. stabilisoitumisesta, — stabilisoitumisesta kaikkine määritelmineen ja lisänimityksineen? Miten on kysymyksen laita **kapitalistisen maailmanjärjestelmän yleisestä kriisistä,** kun me itse toteamme, trustien ja muiden pääomajärjestöjen kasvun ja teknillisen edistyksen, kun me tässä miereassa maalisk. v. 1918; neuvostomattavan lujittumisen?

Millainen oli meidän käsityksemme joku vuosi sitten kapitalistisen järjestelmän edelleen kehittymis- ja luhistumisprosessista? Kajoan ensimäiseen ohjelmaluonnokseemme. Silloin me teeseissä kapitalismin tilasta sanoimme: kapitalistisessa järjestelmässä on käynnissä luhistumisprosessi, luhistumisprosessi ilman minkäänlaisia ehtoja.

Jo viidennessä maailmankongressissa formuloimme teesit kapitalistisen talouden tilasta ja kohtaloista jonkunverran toisiin. Sitten otettiin käytäntöön sana "stabilisointi" monine rajoituksineen: "osittainen", "väliaikainen" j.n.e.

Nyt asetan kysymyksen: minkälainen merkitys on tällä hetkellä näillä määrittelyillä ja rajoituksilla?

Ajattelen, että aikaisempi asettelumme voidaan yleensä ja kokonaan määritellä puolittain kaunokirjallisesti seuraavasti:

Oletettiin, että jonkunlaista tuotannon nousua havaitsemme vain siinä tai tässä maassa, ja tämäkin melkein poikkeuksena. Tämä nousu ei näyttänyt erikoisen luonteenomaiselta, sitä pidettiin vain "ehdollisena" seikkana.

Voi ja täytyy sanoa, että silloin oli vissit perusteet arvioida siten asian tilaa, mutta tämä stabilisoitumisen, suhteellisen stabilisoitumisen arviointi ei enään monessa suhteessa vastaa nykyistä tilannetta.

Tarkastelkaamme maata toisensa jälkeen.

Amerikan Yhdysvallat kulkevat eteenpäin. Olkoot nämä tai nuo ennustukset Amerikan kriisistä oikeita. Tämä ei ole mahdotonta, vieläpä hyvin uskottavaakin, mutta yleinen kehityssuunta on teollisuuden kasvu, tuotannon kasvu. Teollisuustyöläisten lukumäärä pienenee. Tämä tapahtuu ensi kerran suuressa mittakaavassa maailmanhistoriassa ja työväenliikkeen historiassa.

Ottakaamme **Saksa.** Vain sokea voi olla näkemättä, että Saksan kapitalismi kehittyy hyvin nopeasti.

Katselkaamme **Ranskaa.** Jokainen käsittää, että sodanedellisen ja sodanjälkeisen Ranskan välillä on suuri ero, että vanhalla koronkiskontaa harjoittavalla Ranskalla on uusia ominaisuuksia, että se nykyään muuttuu vankaksi teollisuusmaaksi.

Englanti elää yleensä luhistumiskauttaan, sen voimat ovat horjutetut, maailmanvallan mahtavuus luisuu alaspäin. Mutta Englantikin jännittää voimiaan. Joillakin aloilla on Englannin porvariston onnistunut kohottaa tuotantovoimia.

Kun nämä faktat pitävät paikkansa, voimmeko silloin sanoa, että ne merkitsevät kapitalismin kriisin likvidoitumisen tunnustamista? Oikea vastaus on: **kapitalismin yleinen kriisi jatkuu,** vieläkin enemmän — **yhä kehittyy,** vaikkakin kriisin muoto on nyt **toinen.** Aikaisemmat määritelmät perustuivat näin ollen vissien **realisten tekijäin** jonkunlaiseen yliarvioimiseen. Nyt on kriisin aikaisempi muoto vaihtunut toiseen muotoon.

Kapitalismin ja kapitalistisen järjestelmän yleistä kriisiä ei saa käsittää siten, että kapitalismi luhistuu melkein kaikissa maissa tai useimmissa maissa. Asian laita on kokonaan toinen. Kapitalismin kriisi sisältyy siihen, että meillä on nykyään edellisen, välittömästi sodan ja sodanjälkeisen vaiheen tuloksina perinpohjaisia rakennusmuutoksia maailmantaloudessa, muutoksia, jotka kiertämättömästi paljon nopeammin **kärjistävät jokaista kapitalistisen järjestelmän ristiriitaa ja vievät vihdoin sen tuhoon.**

MUUTOKSET VOIMIEN SIJOITTELUSSA

Sodanjälkeisen kriisin johdosta tapahtui välttämätön vallankumouksellinen tilanteen siirtyminen Itään ja yleensä siirtomaihin. Eiköhän voimakkaat vallankumoukselliset iskut tällä kapitalismin vaikutusalueella ole syvällisen kriisin ilmausta?

Mitä merkitsee edelleen n.s. Yhdysvaltojen ja Europan välinen epäsuhde, Europan, joka pyrkii vapautumaan Amerikan-herruudesta? Tämä merkitsee myös maailmantalouden rakennemuutosta. Kapitalististen maiden sisäisten markkinain ehtyminen ja siirtomaiden rappeutuminen asettavat toisin kysymyksen tuotannon ja kulutuksen keskinäissuhteesta, ei läheskään samalla tavalla kuin "normaalisen" kapitalismin oloissa. Tilanne muodostuu sellaiseksi, että kapitalististen järjestelmän edelleen kehitys voi kulkea **vain aikaisempien kriitillisten vaiheiden luomissa muodoissa.**

Näillä rakennemuutoksilla on suunnaton merkitys koko kapitalistisen järjestelmän kehitykselle ja perspektiivien arvioimiselle. Ottakaamme esim. kapitalismin kaikkien ristiriitojen kehitys: taistelu markkinoista, tuotantokoneiston kasvu ja muut meille hyvin tunnetut ristiriidat. Kysyn teiltä, minkälaisen johtopäätöksen voimme tehdä mainituista maailmantalouden rakennemuutoksista? Ajattelen, että kiertämätön vastaus on seuraavanlainen: kun siirtomaissa luokkataistelu kehittyy huimaavasti, merkitsee se sitä, että kapitalistisen järjestelmän sisäiset ristiriidat yleensä kärjistyvät. Jos pidämme Kiinan vallankumousta pikkuasiana, — kuten sosialidemokraatit tekevät, — ei luonnollisesti ole minkäänlaista vakavaa kapitalismin kriisiä. Jos Neuvostoliittoa ei olisi olemassa, ei taaskaan olisi kapitalismin kriisiä.

Jos sanomme: stabilisointi lahoaa, niin kysyn: missä mielessä voidaan tehdä tällainen johtopäätös? Ei siltä näkökannalta, että yhdessä, toisessa ja kolmannessa maassa kapitalismi olisi välittömän vararikon partaalla. Stabilisointi mätänee siksi, että nykyisessä tilanteessa kehitys kulkee uusiin, edellisen vaiheen luomiin puitteisiin, jotka vuorostaan **kärjistävät äärimmilleen kaikkia ristiriitoja.** Ja tämä ristiriitojen kärjistyminen vie valtavaan vararikkoon, suureen katastrofiin. Tämän vuoksi kapitalismi ei ole luja.

KAPITALISMIN RISTIRIIDAT KEHITTYVÄT KÄRJEKKÄIKSI

Monet kapitalistiset maat kehittyvät. Mutta tämä kehitys tapahtuu sotakriisin luomissa muodoissa, Neuvostoliiton viettäessä olemassaoloaan, vallankumousten kehittyessä Idän maissa j.n.e. Sisäiset ristiriidat tulevat yhä terävämmiksi. Stabilisointi todellakin mätänee. Ei siksi, että kapitalismi kaikissa maissa tuhoutuisi, vaan siksi, että maailmantalouden rakennusmuutokset muodostavat uuden tilanteen ja kiertämättömästi vievät koko järjestelmän luhistumiseen. Nämä ristiriidat liittyvät luonnollisesti eri maiden sisäisiin ristiriitoihin, luokkataistelun kehitykseen ja kärjistymiseen, vallankumouksellisen tilanteen ainesten kasvuun. Mutta tämä prosessi ei liity eri maiden kapitalismin välittömään taloudelliseen **luhistumis**prosessiin, vaan stabilisoinnin ristiriitojen kehitysprosessiin, ristiriitojen, joita **kapitalistisen kriisin yleiset puitteet suunnattomasti kärjistävät.**

Nämä räikeät ristiriidat kehittyvät eri suuntiin: Amerikan—Isobritannian, Saksan—Ranskan, Italian—Ranskan j.n.e. välillä. Kaikki nämä epäsuhteet kapitalistisen järjestelmän sisäisen rauhallisuuden ja järjestyksen kannalta ilmenevät myös siinä, että sodan jälkeen syntyi sellainen tilanne, jolloin muutamien valtioiden siirtomaaomistuksen laajuus ei vastaa niiden todellista taloudellista mahtia. Ottakaamme esim. Yhdysvallat toiselta puolen ja Englanti toiselta puolen. Näemme amerikkalaisen kapitalismin voimakkaan kasvun, mutta eiväthän Amerikan Yhdysvallat ole tähän mennessä olleet mikään suuri siirtomaavaltio. Britannian maailmanvalta on siirtomaavaltio, mutta eiköhän juuri Englannista voida sanoa, että se elää laskukauttaan siirtomaamonopolistaan huolimatta. Samanlaista epäsuhdetta voimme löytää muissakin maissa.

Mutta koska nämä ristiriidat kytkeytyvät tuotantovoimien kasvuun, koska taistelu pääomien sijoittamisalueista yhä kärjistyy, merkitsee tämä juuri mitä suurimman imperialistisen kysymyksen, **uuden maailman-,** siirtomaiden tai muiden alueiden jaon heräämistä. Ja tämä merkitsee sotaa. Nykyisen maailmantalouden taloudellisen analyysin kannalta, imperialististen valtioiden sisäisten erikoissuhteiden kannalta, yleisen kapitalistisen kriisin kannalta merkitsee sota **nykyhetken keskeisintä kysymystä.**

VALTIOIDEN VÄLISET RISTIRIIDAT

Silmiinpistävät ovat eri valtiomuodostumain väliset tärkeimmät ristiriidat: ristiriita kapitalististen maiden ja siirtomaiden ja varsinkin Kiinan välillä, ristiriita kapitalististen maiden ja Neuvostoliiton välillä ja ristiriita Europan (erikoisesti Isobritannian) ja Amerikan Yhdysvaltojen välillä. Mitä tulee erikoisesti europalaisiin suhteisiin, niiden perustana on huomattavassa määrässä Saksan aseman muuttuminen ja saksalaisen imperialismin elpyminen. Yhdysvaltojen asema Kiinassa on itse asiassa "vastoin kaikkia liberaalisia julistuksia, sotilaallista miehitystä."

Yhdysvaltojen hyökkäävä politiikka sysää vastarinnan tielle kilpailijan — Isobritannian. **Englantilais-amerikkalainen ristiriita on nykyään kaikkien kapitalististen valtioiden välisten ristiriitojen solmu.** Yhdysvallat ja Isobritannia taistelevat keskenään eri aloilla. Kyllin suuressa kumiselkkauksessa Englanti kärsi tappion ja oli pakotettu tekemään sopimuksen. Taistelussa naftasta tuli Englanti myös lyödyksi. Edessä on yhteenotto puuvillasta.

SODAN VALMISTAMISEN MERKEISSÄ

Kapitalismin kriisi ilmenee myös valtioiden välisten **keskinäissuhteiden tuhka tiheässä vaihtumisessa.** Mikään blokki ei ole luja ja pysyväinen; päinvastoin tapahtuu voimien uudelleen ryhmittelyä. Mutta kaikkien Europan kapitalististen valtioiden uudelleen ryhmittymisen tarkoituksena on voimien kokoaminen Neuvostoliittoa vastaan.

Jos alustukseni ensi osassa esittämäni taloudellisen perustan analyysi on oikea, niin on täysin käsitettävää, että nämä valtioiden keskinäissuhteet ovat sodan valmistamisen poliittinen ilmeys Neuvostoliittoa vastaan. Tätä vastaavasti on meidän luonnollisesti myös rakennettava taktiikkamme.

Tämän johdosta kulkevat tärkeimpien kapitalististen maiden **sisäisetkin prosessit** sodan valmistamisen merkeissä. Nämä prosessit ovat räikeässä ristiriidassa sosialidemokratian lörpöttelyn kanssa pasifismin ruumiillistumisesta, "ultraimperialistisesta" kaudesta y.m. Kaikki hyvin tietävät, että varusteluja lisätään, että sotalakeja hyväksytään, että porvaristo kuumeisesti valmistautuu n.s. "rauhallisuuden ja järjestyksen" säilyttämiseen maassa sodan syttyessä.

Tämän ohella on tapahtunut myös jonkinlainen **valtiovallan organisatorinen muutos.** Paitsi pyrkimystä valtiokapitalismiin, ilmenee myös pyrkimys kapitalististen järjestöjen välittömään sulattamiseen porvariston valtioelinten kanssa. Tällä pyrkimyksellä ei ole ainoastaan yleinen taloudellinen ja poliittinen merkitys: sillä on myös suunnaton merkitys sodan valmistamisen kannalta. Olisi virhe väittää, että porvaristo tietoisesti pyrkii kapitalististen järjestöjen sulattamiseen pääoman valtioelinten kanssa siksi, että se siinä näkee sotaan valmistautumisvälineen. Prosessi on luonteeltaan enemmän vaistovarainen, mutta objektiivisesti tämä valtiovallan kehitys ja valtiokapitalististen pyrkimyksen kasvu epäilemättä palvelevat sodan valmistamistarkoituksia.

Siirryn nyt kysymykseen tärkeimpien Europan maiden ja ennen kaikkea — Amerikan Yhdysvaltojen luokkien asemasta.

(Jatk.)

Työväen urheilu

Viimevuotisia mestareita ja mestarien tulostasoa

Olemme taasen Canadan suomalaisten työläisten urheiluliiton vuotuisten rata- ja kenttäurheilun mestaruuskilpailujen aatossa. Nämä kilpailut pidetään näet Timminsissä tulevana lauantaina ja sunnunt., Ilon järjestäminä. Kun Timminsissä on tunnustetusti parhain Canadan työväen urheilukenttä ja kun urheilijat ovat järjestään "hirmukunnossa", niin saatetaan melkoisella varmuudella ennustaa, että aikaisemmin saavutetut ennätykset tullaan lähettämään muinaismuistojen joukkoon näissä mestaruuskilpailuissa.

Viimevuotisissa mestaruuskilpailuissa, jotka suoritettiin Sudburyssa ja joihin osallistui 35 kilpailijaa, pääsivät eri lajien mestareiksi seuraavat kisailijat:

100 m. juoksu: Mestari W. Lähde (?), Sudburyn Kisa, 12.5; toisena Sula ja kolmantena Kantokoski, kumpikin myös Kisasta.

400 m. juoksu: P. Häkkinen, Creighton Yritys, 62.2; toisena Valli, Kisasta, ja Kantokoski.

800 m. juoksu: J. Saloranta, Timminsin Ilo, 2.14.8; toisena Kotila, Levackin Kisatoverit ja kolmantena Kolari, Connaught Sta:n Pyrintö.

1,500 m. juoksu: Saloranta, 4.40.8; toisena Göös, Creighton Yritys, ja kolmantena Kolari, Pyrintö.

10,000 m. juoksu: W. Neva, Levackni Kisatoverit, 35.50; toisena Kolari, Pyrintö, ja kolmantena Laine, Beaver Laken Jehu.

110 m. aitajuoksu: Häkkinen, 18.4; toisena Eerola ja kolmantena Rautio, kaikki Creighton Yrityksestä.

Kuulantyöntö: E. Ristonen, Sudburyn Kisa, 11.37; toisena Rasula, S. Porcupinen Viesti, ja kolmantena Vaara, Sudburyn Kisa.

Kiekonheitto: Rasula, 34.82; toisena Vaara ja kolmantena Kantokoski.

Keihäänheitto: Ristonen, 47.27; toisena Valli ja kolmantena Kallio, Kirkland Laken Jymy.

Kolmiloikka: Häkkinen, 12.37; toisena Valli ja kolmantena Kotila.

Korkeushyppy: Valli, 1.60; toisena Häkkinen ja kolmantena M. Passi, Jehu.

Pituushyppy: Häkkinen, 5.91; toisena Rautio ja kolmantena Korpinen, Kisa, ynnä Leppinen, Creighton Yritys.

Kaikki nämä viimevuotiset mestarit ja mestaruuksien tavottelijat ynnä monet viimeisen kahdentoista kuukauden aikana kehittyneet uudet tulokkaat tavattanee Timminsin Ilon kentällä ensi lauantaina ja sunnuntaina kuntoaan mittelemässä. Kilpailuista ei siis tule puuttumaan jännittäväisyyttä eikä kiintoisuutta. Asiantuntijat vakuuttavat, että etenkin 800 ja 1,500 m. matkain mestaruudesta tulee syntymään tiukka ottelu. Vaikka viimevuotinen mestari, Saloranta, osotti erinomaista kuntoa viime sunnuntaina Beaver Laken Jehun kilpailuissa, voittamalla 3,000 m. matkan uudessa ennätysajassa, niin nimet semmoiset kuin Göös Creighton Yrityksestä, Neva Levackin Kisatovereista, Ranta Beaver Laken Jehusta ja Jansson Sudburyn Kisasta tietävät tiukkaa ottelua mestaruudesta. Göös tosin viime vuonna hävisi mestaruuden, mutta hän on sen jälkeen melkoisesti edistynyt; Jansson oli viime mestaruuskilpailujen aikana loukkaantumisen takia invaliidi ja Ranta oli silloin ansiotöissä. No niin. Ensi lauantaina ja sunnuntaina tavataan Ilon kentällä Timminsissä, proletaarisissa joukkourheilun merkeissä. — Jussi Anderson.

New Yorkin olympialaiset

Canadan edustajat kilpailuihin valittu

Liittotoimikunta kokouksessaan Beaver Lakella t.k. 12 p:nä valitsi liittomme edustajiksi New Yorkin olympialaisissa seuraavat urheilijat: W. Göös Creighton Yrityksestä, W. Neva Levackin Kisatovereista, L. Kolari Beaver Laken Jehusta ja E. Ristonen Sudburyn Kisasta sekä varalle P. Häkkinen Creighton Yrityksestä. Valinta on tehty silmälläpitäen kunkin edellämainitun ja samoin kuin muidenkin liittomme valiourheilijoiden tämän kesän yleisen kunnon perusteella. Ehdotuksen alla oli myöskin J. Saloranta Timminsin Ilosta, mutta ottamalla huomioon, että olympialaisissa on keskimatkojen juoksuja ainoastaan 800 ja 1500 m:n juoksut, joissa m.m. Göösillä on yhtä hyvät mahdollisuudet, sen lisäksi hän voi osallistua lyhyiden matkojen juoksuihin aina 60 m:n lähtien sekä hyppyihin, joten olemme joutuneet valintaa toimitettaessa ottamaan urheilijoidemme monipuolisuuden myöskin kysymykseen.

Edellämainitut urheilijatoverit joiden käsiin liitto on uskonut edustuksen näissä suurissa veljesjärjestömme kilpailuissa, lähtevät matkalle New Yorkia kohden maanantaina t.k. 20 p:nä liittomme puheenjoht. tov. Seppälän kanssa autolla heti kun heistä ne jotka osallistuvat liiton mestaruuskilpailuihin Timminsissä lauantaina ja sunnuntaina, ehtivät sieltä takaisin North Bayhin, jossa tov. Seppälä on poikia vastassa ja matka jatkuu sieltä New Yorkia kohden. Sen suuren mielenkiinnon ja yleisen innostuksen johdosta joka näitä suurkilpailuja kohtaan on ollut havaittavissa aktiiviurheilijoidemme ja jopa penkkiurheilijoidenkin keskuudessa, innostakoon poikiamme kunnostautumaan näissä suurkisoissa. Ne jotka eivät vielä ole osaltaan avustaneet tämän retken rahastamista, voivat sen vieläkin tehdä, sillä kunkin seuran alueella on kerääjät joiden tulee huolehtia että saamme tarvittavan summan kokoon tätä matkaa varten. Haluamme vielä täten matkalle lähteville antaa rohkaisevan urheilijatervehdyksemme ja toivomme parhainta menestystä suurkilpailujen kilpa-areenalla. Kaikilla urheilijoillamme tulee siellä olemaan yhtäläinen puku, valkoinen paita ja punaiset housut sahanhammaskuvioilla lahkeensuussa sekä liiton rintamerkki suurennettuna rinnassa.

Canadan Suom. TUL:n toimikunta.
Paavo Ruohonen, siht.

Kaksi kuollut autorikossa

QUEBEC, Que., elok. 13. — Eilen surmaantui täällä Pont Rouge tien ylikäytävällä 52 vuotias Georges Lavallee ja hänen 22 vuotias poikansa Armand, kun C. P. R:n juna ajoi auton päälle. W. Giguere, joka makaa vaikeassa tilassa sairaalassa, loukkaantui myös.

Autossa oli kaikkiaan viisi miestä matkalla kalastusretkelle.

AAMULLA, päivällä ja illalla, Winchesterit eivät koskaan pahenna makuanne, siksi että — ne ovat —

Valmistettuja Oikein!

"POKKERIKORTTI" JOKA PAKETISSA

Winchester

PAPEROSSEJA

20 paperossia 25c

Kansanedustaja Toivo Latvan puolustuspuhe Turun hovioikeudessa

Pyydän saada Turun Hovioikeudelle vastineeksi minua vastaan tehtyyn syytökseen valtiopetoksen valmistelusta esittää seuraavaa:

Kuten kuulustelupöytäkirjasta käy ilmi, on ohranan laatima kuulusteluainehisto syytekirjelmäksi varsin tökerö. Se rakentuu kauttaaltaan vääristelyihin ja kätyrien esittämiin valheisiin. Ja itse syytekirjelmässä esiintyy epävarmuus. Siinä sanotaan, että olen ollut Suomen kommunistisen puolueen jäsenenä ainakin vuodesta 1925. Jo se seikka, että sanotaan "ainakin" osottaa, että yleinen syyttäjä on epäröivällä kannalla Suomen kommunistiseen puolueeseen kuulumiseni suhteen.

5. 5. 28 toimitetussa kuulustelussa ohranassa väitettiin, että minä olisin ottanut osaa SKP:n Vaasan piirikomitean kokoukseen helmikuussa. Kun tällöin osoitin, että en ollut helmikuussa Vaasassa koska tammikuun lopussa olin eduskunnan istuntokauden alkamisen vuoksi matkustanut Helsinkiin, niin ohrana muutti väitettään sikäli, että tuo kokous olisi ollut tammikuussa.

SKP:n jäsen en ole. Mielipiteeni olen jo aikaisemmin eduskunnan puhujalavalta julistanut. Sanon sen täälläkin vielä, että hyväksyn SKP:n toiminnan, koska on välttämätöntä, että on puolue, joka osaa ja voi menestyksellisesti johtaa tämän maan työväen luokkataistelua.

Kunnia Suomen kommunistiselle puolueelle

ja sen jäsenille, jotka rehellisinä aatteillensa ovat täyttäneet tehtävänsä ja toivon, että puolue kykenee säilyttämään saavuttamansa vaikutusvallan joukkojen keskuudessa. Olen vakaumukseltani kommunisti ja tämän vakaumukseni mukaisesti olen ottanut aktiivisesti osaa työväen järjestöjen toimintaan. En kiellä tätä, vaan ylpeänä tunnustan että olen kommunisti. Tätä vakaumustani ei vankityrmäkään voi horjuttaa eikä sitä käsitystäni että kapitalistisen luokkayhteiskunnan kukistuminen on välttämätöntä ja että tähän ryhdyttäessä porvaristo leimaa meidät rikollisiksi ja valtiopettureiksi. Tämä on kylä ymmärrettävää. Mutta

vainotoimenpiteistä huolimatta me tulemme kulkemaan kohti päämäärämme

Porvariston luokkaherruuden me lopetamme ja murskaamme tämän valtion, joka sortaa ja riistää työväenluokkaa. Tämän murskatun valtion vallan tilalle me rakennamme oman, proletaarisen valtiovallan, joka on kansan enemmistön valtaa riistävien luokkien yli. Tämä valta on välttämätön niin kauan että luokat häviäisivät ja tulevat sukupolvet pääsisivät olotilaan, jossa ei ole tarvetta pakkovaltaan. Porvaristo koettaa vainon kautta estää uuden yhteiskunnan tuloa, mutta se ei kykene estämään sitä, eikä se voi pysähdyttää kehityksen pyörää. Nykyisen yhteiskunnan olemukseen sisältyy kehityksen välttämättömyys. Me kommunistit tulemme olemaan kätilöinä uutta yhteiskuntaa synnytettäessä. Aikanaan on porvaristo itse ollut vallankumouksellinen, kun se kukisti feodalismin. Nyt sen itsensä päivät ovat luetut. Tämäkin ulkoinen komeus ja kiilto, jota sen kuolinkellot ovat ruvenneet soimaan. Tämä on kuolevan yhteiskunnan viimeisiä rimpuiluja. Te suljette minut vankilaan, mutta minä vakuutan, että ei yksikään

Suomen armeijan upseeri kanna virkapukuaan niin ylpeänä kuin minä kannan kuritushuonevangin pukua,

sillä minä tiedän että ulkopuolella olevat toverit, joihin minäkin olen kuulunut, ovat saamaine eteenpäin viemässä. Minulle on aatteeni rakkain ja kallein maailmassa. Kun nyt sen tähden joudun koston uhriksi, niin ilomielin olen valmis sen kärsimään. Te tuomarit, te ette ymmärrä meitä ettekä niitä vaikutteita, jotka toimintaamme ohjaavat. Te ette tunne sitä kärsimysten taakkaa, joka työläisiä painaa ettekä sitä kyynelvuota, joita työläiskodeissa vuodatetaan, ja jotka kannustavat meitä toimintaamme. Ihanteista te ette tiedä mitään tai ette tahdo mitään tietää. Olen kommunistina aatteelleni uskollinen. Jos mahtikeinoin voittekin sulkea yksilöitä telkien taa, niin ette kuitenkaan voi hävittää miljoonien vapaudenaatetta. Jo yli 80 vuotta sitten heittivät vapauden suuret esitaistelijat sodanjulistuksen vallassaoleville luokille, jossa sanoivat että Europassa kummittelee aate, jota mahtikeinoin ei kyetä tuhoamaan. Tätä aatetta ei ole vielä tuhottu; se kummittelee yhä. Työtätekevä kansa valmistautuu kuritushuoneen uhallakin antamaan nykyiselle yhteiskunnalle surmaniskun. — Arvoisan oikeuden luvalla huudan: Eläköön kaikki tämän aatteen soturit, eläköön tämän aatteen puolustaja III Internationali!

Edellä olevan perusteella, pyydän että kanne minua vastaan aiheettomana kumotaan ja että minut lasketaan vapaaksi, ja että ohrana aiheettomasta pidätyksestäni pantaisiin syytteeseen.

Port Arthurin uutisia

"KUNNIOITTI" KÄYNNILLÄÄN

Lauantaina, 11 p. elokuuta, armon vuonna 1928 oli "historiallinen" muistopäivä kaksoiskaupungeillemme. Silloin saimme tänne "suuren" vieraan. "Työläistoveri", entinen Englannin pääministeri Ramsay McDonald vieraili silloin täällä. "Työläistoveria" oli pyydetty puhumaan täällä kirkossa, mutta matkan vaivoista rasittuneena kieltäytyi. Lienee pelännyt myöskin sinne eksymästä jonkun työläisen kysymyksiä. Meidän "työläistoverimme" ei täällä puhua johtamilleen työläisille. Työläisten ja johtajansa yhdyssiteeksi piisaa se, että työläiset syövät johtajansa omistaman piskettitehtaan tuotteita mahdollisimman paljon. Se merkitsee Ramsaylle suurempia voitto-osinkoja.

No niin "toverimme" saapui tänne lauantaina. Majailee täällä hienoimmassa hotellissa. Jumalaa pelkääväisenä miehenä ei matkusta pyhänä, vaan lepäilee. Maanantaina lähtee jatkamaan matkaansa lännelle. Hotellissa tietenkin sanomalehtineekerit ovat käyneet haastattelemassa. Ehkä Industrialistin Fort Williamin kirjeenvaihtaja on käynyt äijän puheilla, prykää kai lehteensä yhtä ihanan ja "totuudenmukaisen" kyhäyksen kuin Laihon Kasvustakin. Ja sopisihan se muutenkin Industrialistin raporttereille, saman asian palvelijoissa kun ovat. Ramsay myy johtamisen työläisensä kapitalisteille, raportteri pikkupiskiä perässä räkyttää. Sivumennen sanoen olisi terveellistä työläisen Tarmo ruokalan johtokunnan sekaantua asiaan, sillä on suoranainen rikos antaa jonkun toimitsijan kantaa vaarassa myrkyttää työläisten vatsoja. Vaikkapa sen onkin saatu ostaneeksi niin sanotun edesvastuuton henkilö toimittamaksi maailmalle.

Tervetuloa vaan entinen pääministeri kaksoiskaupunkeihin. Englannissa lähettävät petetyt hiilenkaivajat y.m. "työläisjohtajalleen", terveisiä ja kiitoksia saavutuksista mallinsa maihinnousutilaisuudessa antamastaan ensimmäisestä lausunnosta englantilaisista työläisistä. Se oli heidän mielestään niin ihana ja mairitteleva, että he tulikirjaimin painavat sen sydämiinsä.

Englantilainen työläinen, johtajansa lausunnon mukaan, on siis mihinkään kelpaamaton aina työttömänä pysyvä.

NUORISOKURSSIT PÄÄTTYNEET

Mutta lauantai, 11 p. elok., tulee ikuisesti pysyväiseksi historian lehdille Canadan työväenliikkeen tämän piirin ensimäisten nuorisokurssien historiaa kirjottaessa. Silloin olivat kurssien päättäjäisjuhlat Nolalussa. 41 nuorta tyttöä ja poikaa, tosin vaan kolmen viikon ajan, opiskelivat teoreettisesti ja käytännöllisesti työväenluokan eri kysymyksistä, kokeneiden opettajien ohjaamana.

Mitään perinpohjaisempaa opetusta ei voida niin lyhyessä ajassa antaa eikä oppilaat voi ottaa vastaan, mutta pohja on laskettu täälläkin oikealle suunnalle. Työväen luokkataistelua ei voida viedä voittoisaan loppuun muuten kun tulevien sukupolvien jatkaessa sitä työtä mihin meidän se täytyy lopettaa. Sentähden on ainoa oikea tie nuorison opastaminen luokkakysymyksien tuntemukseen.

Viime lauantaina loppuneet kurssit selvästi kumosivat täkäläisten pikkuporvarien ja ajattelemattomien työläisten väitteen, että esimerkiksi täällä syntynyt suomalainen nuoriso on mahdotonta saada työväenliikkeen mukaan. Mistä me sen tähän asti olemme tietäneet kun emme tanssia korkeampaa opetusta ole heille työväen kysymyksistä tarjonneetkaan. Kurssien opettajat totesivat, että nuoret oppilaat tarkkuudella seurasivat opetusta ja oppilaat, niin suomalaiset kuin toisenkielisetkin valittivat aikaa liian lyhyeksi, ettei voinut paljoa oppia. Se toteaa sen tosiasian, että tämän maan syntyinenkin on vastaanottavainen kun opetusta oikealla tavalla ohjataan.

Kurssien lopettajaisjuhlissa pääasiassa suoritti ohjelmaa kurssien oppilaat. Johtaja, toveri Smith puhui yleisesti nuorison opetuksen tarpeellisuudesta ja että nämä päättyneet kurssit tässäkin piirissä olisivat alku nuorison jatkuvalle kasvatukselle. Ihmisiä tilaisuuteen oli kertynyt Nolalun avara haali tungokseen asti.

Nuoret oppilaat, kun te hajaannutte kukin kotiseuduillenne, muistakaa jatkaa saamianne opetuksia ja samalla olla elvyttävänä voimana nuorison aktiiviselle toiminnalle.

VIULUKONSERTTI

G. Vickströmin viulukonsertti sattuneiden esteiden takia olikin jo 6 p. elokuuta. Yleisöä oli haalin täydeltä. Viulun soitosta perillä olevat henkilöt vakuutti esityksen olleen täysipainoista.

KUKKA-ILTAMA

S. J. osaston huvitoimikunnan puolesta on käsketty hoksauttamaan, että he ovat järjestäneet mahtavat kukkailtamat elokuun 18 päivän illaksi. Miehet vanhan taksan mukaan kai pääsevät vapaasti, naisilta kukka tai vartti. Tanssitaanpa tietenkin ja oikein soiton tahtien mukaan.

S. J. OSASTON PUOLIVUOSIKOKOUS

Osaston puolivuosikokous oli tiistaina 7 p. elokuuta. Siellä valittiin virkailijat eri tehtäviin seuraavaksi puoleksi vuodeksi, kuultiin eri organaatioiden tiliselostukset, jotka kaikki totesivat, että rahaakin on. Myöskin siellä valittiin komitea huolehtimaan aluenumeron ainehistosta.

ISKUN KILPAILUT

V.- ja u.-seura Iskun jäsenten väliset kilpailut olivat sunnuntaina, elok. 12 p., kauniin ilman vallitessa. Näin ennakolta voin mainita, että naisten 3-otteluussa, 60 m:n juoksu, pituus- ja korkeushyppy mestariksi pääsi 13-vuotias tyttö Margit Tuomi. Samoin miesten sarjassa, juoksuissa 60, 100 ja 200 m:n matkoilla loistavasti mestaruuden voitti aikava nuori urheilija Arvo Mendelin. Arvosta saavat täkäläiset hakamiehet aika voittaen pahan vastuksen. Tarkempi selostelu tulee olemaan Vapauden urheiluosastolla.

ALUEEN SYYSJUHLAT

Alueen syysjuhlissa näytelmäkilpailuihin osanottajaksi on jo ilmoittautunut Port Arthurin osaston näytelmäseura. Kuka on seuraava?

SOTAVASTAINEN KOKOUS

26 p. elokuuta paikallinen naisosasto tulee järjestämään pikkuhaalille sotavastaisen kokouksen. Ohjelmassa tulee olemaan tilaisuuteen sopiva näytelmä, puheita y.m.

—i —i.

Toronton uutisia

OPINTOKURSSIEN PÄÄTTÄJÄISJUHLA

Kommunistipuolue ja kommunistinen nuorisoliitto toimeenpanevat jättiläismäisen ulkoilmajuhlan työläisten opintokurssien päättäjäiseksi sunnuntaina, elokuun 19 päivänä, Donin laaksossa. Ohjelmaan sisältyy kilpailuja, leikkejä, urheilua, soittoa, kauneusnäyttely y.m.

Päästäksenne juhlapaikalle ottakaa King-katuvaunu Erindaleen tai Bloor-vaunu Broadview'lle, kävelkää Don Mills Road'ia myöten, ja kääntykää vasempaan, laaksoon päin, ensimäisellä sillalla. Yhdellä katuvaunulipulla pääsette kaupungilta juhlapaikalle, Donin laaksoon.

Käyttäkää runsaammin vihanneksia

Leningradin Vapaudessa kirjottaa lääkäri P. seuraavaa:

Talvella on ihmisen ruokatalous monessa suhteessa yksipuolinen ja puutteellinen. Suurimpana epäkohtana on tällöin tuoreiden vihanneksien (vihanneslehtien) puute ja niiden kallis hinta. Kesällä on tämä puute helposti poistettavissa sekä kaupungissa että maaseudullakin.

Kaupungissa saadaan kasviksia, kuten vihantasipulia, salattia, pinattia ym. lehtikasveja sekä juurikasvejakin (rediisseja, porkkanoita, nauriita, lanttuja jne.) Jo 100 grammaa päivässä henkeä kohti vihanneksia tekee ajanpitkään hyvin hyvän vaikutuksen, väittävät tämän alan erikoistuntijat (prof. Sulima, Samoila) ym.

Maaseudulla on taas talonpojilla mahdollisuus kasvattaa vihanneksia kotona. Jos tämä työ on laiminlyöty, voidaan käyttää villinä kasvavien kasvien osia, joiden lehdet ja rungot ovat pehmeitä tai jotka ovat läheisintä sukua tarhassa kasvatettavien vihanneskasvien kanssa. Suolaheinät, nuoret poltikkaat, n.k. unilaukit, missä niitä kasvaa, ym. ovat tässä suhteessa mainiota vihannesruokaa. — Samaa on sanottava myöskin nuorista porkkanan varsista, punajuurien sekä muidenkin juurikasvien naateista, herneen lehdistä, pehmeistä varrenosista ja palvoista, joissa ei vielä ole siemeniä ehtinyt muodostua.

Liemikeiton mausteeksi ja sen terveelliseksi saattamiseksi voidaan käyttää myöskin nuorten heinäkasviemme varsia eli korsia. Ne korjataan, pilkotaan pieniksi paloiksi, pannaan harvaan pussiin ja keitetään. Pussin sisässä olevista ruohoista puristetaan sitten mehu keitokseen ja jätteet heitetään karjan ruuaksi. Tällaisiin tarkoituksiin kelpaavat ruohot ennen kukkimista.

Mutta kaikki ne hienot ja mehevät osat, jotka voidaan syödä keittämättä eli tuoreena on sellaisenaan käytettäväkin, sillä tällaisessa muodossa tekevät ne parhaimman vaikutuksen. Erikoisesti on tämä varteen otettava lasten ruokinnassa, raskaassa tilassa olevien, äidiksi tulevien ja imettävien naisten ruokajärjestelmässä.

Lukijamme voivat kuitenkin, kun näistä asioista puhutaan, kohottaen olkapäitään nauraen sanoa, "emme elä enää vuosia 1918—21, jolloin syötiin heiniä ja muuta "roskaa" syököön niitä herrat, pursut, sekä tällaisten kirjoitusten sepustelijat jos heitä haluttaa. Meillä on sen verran kansalaisylpeyttä ja itserakkautta, ettemme tällaiseen enää ryhdy".

Ajatella tällä tavoin, ja vieläkin enemmän niiden julkilausuminen, on typerää. Näin tekevät vain ne, jotka luulevat tietävänsä kaikki, jotka halveksivat tieteen saavutuksia, jotka pitävät tiedemiesten työtä turhuutena.

Rohkenemme olettaa, ettei lehtemme lukijoissa tällaisia kovinkaan paljon löydy.

Niille lukijoille, jotka vakavassa mielessä asettavat kysymyksen miksi ja mistä syistä näin on meneteltävä, miksi ei ihminen yhtä hyvin tule toimeen ilman vihanneksia, jotka lämmön ja voiman muodostajina ovat ravinnossamme sangen ala-arvoisia, annamme lyhyen kuvauksen nykyajan tieteen saavutuksista tämän kysymyksen selvittämisessä.

Ruokintaoppi selittää, että ihminen, samoin kuin eläinkin tarvitsee vissin ruokamäärän lämmön ja voiman muodostamiseen. Tämän lisäksi tarvitsee se rakennusainetta kasvamiseen, jos on siinä ijässä, ja kelpaamattomien ruumiista poistuvien kudosten (osien) korvaamiseen uusilla.

Tiede on tarkasti selvittänyt mitä aineita ja miten suuret määrät eri tapauksissa näihin tarkoituksiin ruumis keskimäärin tarvitsee.

Kun ihminen saa vissin määrän tärkkelystä, sokeria *) rasvaa voiman ja lämmön muodostamiseen ja valkuais- sekä kivennäis- eli tuhka-aineita ruumiin kudosten lisäämiseen ja paikkaamiseen, niin pitäisi sen olla täysin tyydytettynä. Tähän perustuivat ennen ja perustuvat tätä nykyäkin ruoka-annosten laskelmat ihmisten joukkoruokinnassa, kuten sotaväessä, kasvatuslaitoksissa, vankiloissa y.m.s.

Mutta jo lähes 50 vuotta sitten tekivät muutamat tiedemiehet **) sen huomion, että jos eläimiä ruvetaan ruokkimaan puhtailla ravintoaineilla, jotka sisältävät riittävät määrät sulavaa ainetta elämän ylläpitämiseen, niin eivät ne tule sillä toimeen, vaan sairastuvat ennenpitkään ja kuolevat.

Itämailla raivoaa eräs beri-beri niminen tauti. Se raivoaa rikkaiden keskuudessa (Kiinassa), jotka käyttävät ruokanaan etupäässä, miltei yksinomaan, kiillotettua siis myöskin kuorittua riisiä. Köyhälistön keskuudessa, joka syö tämän kasvin jyvät kuorinensa, ei tämä tauti ole läheskään niin yleinen.

Kun rikkaille ruvetaan puhdistetun riissin mukana syöttämään riissin kuoria (lastimia eli niistä jauhettuja leseita) paranee tämä tauti.

Meillä pohjoisissa lääneissä on keripukki (zynga) tavallisimpia tauteja. Yleisesti luullaan, että se johtuu huonosta ruuasta. Mutta tautia usein sairastavat hyvässä kunnossakin olevat ihmiset ja jossakin toisessa paikassa, missä syödään vihanneksia ja hedelmiä, ei tätä tautia ollenkaan tunneta.

Merimiehet usein, varsinkin ennen, sairastivat tätä tautia, vaikka heille annettiin riittävät määrät ravintoaineita.

Tämän taudin parantaminen vaatiikin vain vihanneksia ruuan mukana, kaalia, vaikkapa hapatettua, sitruunaa, appelsiineja mehua, ym. sentapaista, eikä n.k. voimakkaita ravintoaineita. Syy ei siis ole ravinnon puutteessa, vaan sen yksipuolisuudessa ja vissien lisäaineiden puutteessa.

On huomattu, etteivät pienet lapset eivätkä eläinten sikiötkään kasva sterilisoidulla *) maidolla kunnollisesti, mutta kyllä tuoreella maidolla.

Kaiken yllä olevan perusteella on tehtävä se johtopäätös, että paitsi tavallisia ravintoaineita tarvitsee ruumis vielä joitakin lisäravintoaineita, joita ei entinen tiede ollenkaan tuntenut, eikä arvellut ihmisen tarvitsevankaan.

Nyt pidetään näiden lisä ravintofaktorien tarpeellisuus välttämättömänä ja on niiden läsnäolo erilaisissa ravintoaineissa tieteen onnistunut todistaa. Näitä aineita kutsutaan vitamiineiksi. Toiset näistä aineista ovat välttämättömiä kasvun edistämiseksi nuoressa ihmisen tai eläimen sikiössä. Näitä aineita on maidossa, varsinkin kesällä, jolloin lehmät ovat ruoholla, sekä talvella siinä tapauksessa, että eläimet saavat juurikasveja ja hautio- eli painorehua. Tuoreesta maidosta valmistetussa kermavoissa on myöskin näitä vitamiineja ja erikoisen suuressa määrässä sisältää sitä kalanmaksa öljy, n.k. kalan rasva. Nämä vitamiinit varjelevat myöskin riisitaudilta **) (luunvääntymältä, englannin taudilta ja eräänlaisilta silmätaudeilta). Näitä on myöskin vihanneksien ja hedelmien nesteissä, varsinkin sellaisissa, jotka sisältävät keltaista väriainetta (sitruuna, appelsiini, lanttu jne.).

Äidin maito tulee rikkaammaksi näistä aineista, jos nainen syö imettämisen aikana paljon juurikasveja, vihanneksia y.m. tätä vitamiinilajia sisältävää ruokaa.

Toinen vitamiinilaji, joka tunnetaan jo verrattain hyvin on keripukin vastainen faktori n.k. Coitamiini. Sen puute saa aikaan keripukin. Alkeismuodossa tavataan tätä tautia hyvin paljon meilläkin Leningradissa ja sen ympärillä ("hampaat ovat valloillaan", ikenet tippuvat verta jne.), mutta usein se meillä ruuan muutoksen ohella paranee itsestänsä.

Keripukinvastaista ainetta on erikoisesti seur. vihanneksissa: vihantakaalissa, appelsiinimehussa, jota ei ole keitetty, lautunmehussa, vihreissä kasvinosissa, sipulissa, pinattissa, salaatissa, porkkanan ym. naateissa. Juurikasvit ja perunakin sisältävät tätä tärkeätä ja elämän toimintaa edistävää ainetta. Tämän vitaminnajin puutteessa ei lapsilla puhkea hampaita (tähän voi olla muitakin syitä) tai tulevat ne huonot (mätähampaat). Tuore maito sisältää tätäkin vitamiinia, varsinkin kesällä. Pitkäaikainen keittäminen hävittää tämän vitamiinin. Siksi vihannekset on parasta syödä tuoreina (keitetyllä vedellä pesemisen jälkeen). Niihin voidaan sekoittaa pienempi määrä etikkaa eli päällistä ja sokeria maun vuoksi.

Kolmas hyvin tunnettu ja tärkeä vitamiinilaji on n.k. Butamiini, jonka puute saa aikaan vissinlaisia hermosairauksia beri — beri taudin ym. Sen läsnäolo varjelee näiltä taudeilta, edistää myöskin lapsissa kasvua, vaikuttaa edistävästi täysikasvuisen ihmisruumiin toimintaan jne.

Tätä ainetta on hyvin paljon oluen hiivassa (ei itse oluessa), sitruunan miehussa, viljojen idiussa. Herneet ja perunakin sisältävät tätä ainetta. Eläinkunnasta kotoisin olevissa ruoka-aineissa on tätä kananmunan ruskoaisena maksassa ja joku määrä lihassakin. Vehnä- ym. leseet (otrupit) ovat rikkaat tästä tärkeästä aineesta. Niiden syöttö vaikuttaa myöskin maitoon edullisesti.

Eräiden kasvien juurien ja varsien on huomattu sisältävän tätä vitamiinia.

Vitamiinit ovat yleensä siis välttämättömiä, koska ne sisältävät monia tauteja vastustavia aineita, edistävät ruokahalua ja yleensä hyvinvointia.

Nyt käsittävät jo lukijat, miksi nykyään lääkärit niin usein kehoittavat "syömään ruohoja", määrävät 6—8 kuukauden vanhoille lapsille annettavaksi appelsiini- ja sitruunamehua, porkkanaa ja lanttumehua jne. Kaiken tämän tarkoituksena on edistää ihmisten ja kansan terveyttä, kasvattaa uusi entistä eheämpi ja terveempi sukupolvi.

*) Tämä ei ole kuitenkaan aivan välttämätöntä, vaan voidaan korvata tärkkelyksellä.

**) Forster, Bunge, Lunin).

*) Jota on kovasti kuumennettu, ettei happanisi n.k. pullomaito.

**) Taipumus tähän tautiin on perinnöllistä ja riippuu ruumiin yleisrakenteesta.

NEW YORK, elok. 12. — Neljätuhattaviisisataa, parturityöntekijää ovat aloittaneet täällä lakon palkkaerimielisyyksien takia ja union tunnustamisen puolesta. Lakko on tähän saakka ollut menestyksellinen, sillä työläiset ovat pakoittaneet 760 liikettä, jotka tähän saakka eivät ole tunnustaneet uniota, hyväksymään union.

Poliisi on taasen osoittanut työläisvihaansa, vangitsemalla kymmenkunta lakkovartioinnissa ollutta lakkolaista.

Tilatkaa Punikki

(Hyväntuulen orgaani)

Tohtori Tossu, Punikin kuuluisa aputoimittaja, on lännenmatkalla ja tulee sanoilla ja kuvilla hauskuuttamaan Punikin lukijakuntaa. Nauru ja hyvätuuli pitentävät ikää. Punikin lukemisesta on huvia ja oppia. Sallikaa itsellenne tämä nautinto. Punikki ilmestyykin nyt laajempana kuin ennen, mutta tilaushinta on silti sama, $1.75 vuosi, $1.05 puoli vuotta. Joka mies ja nainen Punikin tilaajaksi! Tilauksen voi tehdä tälläkin kaavakkeella, jos asiamiestä ei satu olemaan ympärillä.

Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Tämä on PUNIKIN tilaus. Saapasrahaksi seuraa

$———. Lähettäkää tällä osotteella: (T

Nimi ....

Osote ....

....

Liikkeenhoitaja halutaan

Vapauden Port Arthurin konttorin hoitajan paikka julistetaan täten toimeenkykenevien haettavaksi. Etutilalla otetaan huomioon henkilö, joka voi kirjottaa uutisia sanomalehteen. Ilmottakaa hakemuksessanne myöskin muut mahdolliset kykynne. Valituksi tulevan täytyy hankkia $2,000.00 luotettavan takauksen. Ilmottakaa mihin työväen järjestöön ja miten kauan siihen olette kuuluneet. Lähettäkää hakemuksenne mahdollisimman pian sillä valinta tehdään heti kun kyvykkäitä hakijoita ilmaantuu. Lähettäkää hakemuksenne osotteella

Vapauden johtokunta,

Box 69, Sudbury, Ont.

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa **SUURISSA LAIVOISSA**

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific

Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Työväenpuolustus

NATIONAL MINERS RELIEF COMMITTEEN EDUSTAJAN MARTIN HENDRICKSONNIN MATKA. OHJELMA:

Elokuulla:

Nipigon	16 p.
Lappi ja Ware	18 p.
Kivikoski	19 p.
Intola	20 p.
Kaministiqwia	21 p.
Conmee	22 p.
Fort Frances	24 p.
Finland	25 p.

Yllämainituilla paikkakunnilla pydetään ottamaan huomioon tämä matkaohjelma ja järjestämään illanviettoja eli iltamia, sekä huolehtimaan ilmotuksista, että kaikista ryhmistä saapuisi mahdollisimman lukuisat kuulijakunnat seuraamaan mitä kivihiilenkaivajien yli vuoden kestänyt lakkotaistelu on opettanut. On välttämätöntä tietää mitä kolilakkorintamalla tapahtuu.

Kaikki mukaan avustamaan lakkolaisia heidän taistelussaan kuudentuntisen työpäivän saamiseksi ja palkkatasonsa tukemiseen, että olisi mahdollisuus elämän välttämättömyyden säilymiseen.

Yllänimitetyn komitean Toronton keskuksen puolesta,

Toveruudella:

Martin Hendrickson.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

3.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

TORONTO, ONT.

MYYTÄVÄNÄ 9 HUONEEN VUOKratalo (rooming house), 93 St. Patrick St., Toronto, Ont.

Halutaan tietää

Missä olet veljeni Edu Edward Hill, o.s. Hokkanen. Ole hyvä ja anna tietoa itsestäsi. (177

Mr. Victor Hokkanen,
Camp Aimhi, North Windham, Maine

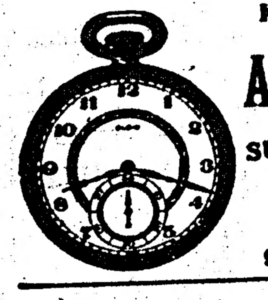

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Anteeksipyyntö

Minä, allekirjoittanut räätäli A. Luoma täten tunnustan tehneeni väärin järjestyneitä Suomen työläisiä kohtaan kuuluessani Suomen suojeluskuntaan Oravaisissa, vuosina 1921—1924 tietäen sen olevan täydellisesti järjestyneiden työläisten pyrkimyksiä vastustavan sotilaallisen järjestön, jonka tekoni pyydän vilpittömästi anteeksi Suomen järjestyneiltä työläisiltä ja erittäin Oravaisten työväenyhdistykseltä. Ja lupaan tästä eteenpäin pyrkiä noudattamaan järjestyneiden työläisten harrastuksia kuulumalla heidän joukkoonsa mikäli se on mahdollista.

Simcoe, Ontario, Canada.
Kesäkuun 7 p:nä 1928.

Arvo Luoma.

Allekirjoituksen omakätiseksi todistavat:
Mauno Sulonen, Anna Sulonen.

Oravaisten Työväenyhdistys Sovinto on kokouksessaan 27. 7. 28 keskustellut edellämainitusta asiasta ja äänestyksen jälkeen päättänyt suostua Arvo Luoman anteeksipyyntöön.

Oravaisten Työväenyhdistys Sovinto
Matti Marttunen, puheenjoh. — H. Tiura, siht.

Ylläoleva ilmoitus on ollut julkaistuna Vaasassa ilmestyvässä Työn Ääni No. 85 heinäk. 25 p. 1928.

BALTIC AMERIKAN LINJA

Hyvät laivat
Halvat piletit
Ensiluokkainen palvelus

Köpenhaminasta:	Laivat:	New Yorkista:
Heink. 4 p.	"Estonia"	Heink. 21 p.
Heinäk. 21 p.	"Lituania"	Elok. 7 p.
Elok. 15 p.	"Estonia"	Syysk. 1 p.
	"Polonia"	Syysk. 8
Elok. 24	"Lituania"	Syysk. 18
Syysk. 19 p.	"Estonia"	Lokak. 6 p.

Kaikki laivat poikkeavat länteen tullessa Halifaxissa.

HUOM.! Erittäin halvat hinnat. HUOM.!

3 luokka Suomeen $106.50
3 luokka Suomesta 118.00
Tourist 3rd Cabin Suomeen 121.50
(ent. toinen luokka)

Lähempiä tietoja antaa lähin asiamies tahi:

Baltic America Line,
290 St. James Street,
MONTREAL, QUE.

J. V. Kannasto,
SUDBURY, ONT.
Box 69,

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

KAUPUNKIKOMITEAN KOKOUS

Kaupunkikomitean kokous pidetään Liberty-haalilla huomenna, keskiviikkona, kello 8.

SUOMALAINEN PYYSI PÄÄSTÄ KOLMEKSI KUUKAUDEKSI BURWASHIIN

Victor Parantenen-niminen suomalainen pyysi päästä kolmeksi kuukaudeksi Burwashin vankifarmille, joka hänelle myönnettiinkin tänään poliisioikeudessa. Hän oli oikeuden edessä syytettynä irtolaisuudesta. Kuvaava tapaus vallitsevasta "hyvästä ajasta."

Edmund Lanella asuva Dan McCurdy tuomittiin kolmeksi kuukaudeksi vankeuteen väkijuomien laittomasta myymisestä.

Henry Last-niminen mies sai 30 dollaria sakkoa ja kulut liian nopeasta ajosta Copper Cliffin tiellä. Hän oli ajanut 45-mailin tuntinopeudella poliisin saadessa hänet kiinni.

Mond

KUULUMISIA KYLÄSTÄ

joka ei mikään kylä ole, eikä niin ollen juuri mitään tapahdukaan. — Nyt kuitenkin on juuri tapahtumassa. S. J. Mondin osasto on asianomaisella luvalla päättänyt panna toimeen kesäjuhlat tämän kuluvan elokuun 19 p., alkaen klo 11 a. p. Matti Heikkilän maatilalla, May Laken rannalla, luonnon ihanalla paikalla Ohjelma tulee olemaan monipuolinen, niin sanovat juhlan toimeenpanijat ja kyllä kai se uskoa täytyy, koska soittokuntakin on jo tilattu "idästä", joka kajahuttelee ilmoille mahtavia säveleitä, ja se onkin "maffeeta" kesäisen luonnon helmassa. Sitten se ravintola pitäisi tulla oikein erikoinen, koska kalamojakan keittäjäkin on päätetty "importeerata" "etelä-lännestä". Eivät, nähkääs, ole luottaneet kotoisiin, vaikka niitä on hyvänlaisia täällä kotosallakin.

Mondin toverit eivät tietystikään tahdo ketään velvoittaa sinne tulemaan, mutta ottavat ilomielin vastaan kaikki jotka sinne tulevat, niin läheltä kuin kaukaakin. Ilmoituksen näette torstain lehdessä, jossa määritellään tarkemmin ohjelma. Paikalle johtavasta tiestäkin on nyt väistetty niin kutsuttu "Memfordin" mäki, joten kulkukin on nyt monin verroin parempi kun ennen.

Huomautus auton ajureille! Tie on kapea, kuten yleensä kaikki sivutiet, joten pyydetään olemaan varovaisia välttääkseen yhteenajoja Siellä tavataan! —T-i.

Neuvostoliitosta

Neuvostoliiton rakennustoiminta

Äskettäin on Pariisissa ja Münshenissä pidetty pari yhteiskunnallisia asuntokysymyksiä käsittelevää kongressia. Niissä on ollut edustettuna myöskin Neuvostoliitto. Neuvostoliiton lähetystön puheenjohtajana toimi Nikolai Popov, joka paluumatkallaan kongresseista on antanut Ruotsissa työväenlehdille kiintoisia tietoja asuntokysymyksestä Neuvostoliitossa. Hän toimii varsin huomattavassa asemassa Neuvostoliitossa, joutuen täten erittäin läheisiin tekemisiin asuntokysymyksen kanssa.

Popov on kertonut, että asuntokysymykseen ja rakennusteollisuuteen Neuvostoliitossa kiinnitetään nykyisin varsin suurta huomiota. Hallitus on neljän viime vuoden aikana myöntänyt tätä tarkoitusta varten n. 20 miljaardia markkaa. Kulumassa olevaa viisivuotiskautta varten on hallitus taas esittänyt n. 60 miljaardia markkaa asuntojen rakentamista varten, josta n. 10 miljaardia käytetään tänä vuonna.

Mutta ei ainoastaan valtio harjoita asuntojen rakennusteollisuutta. Sitä varten on olemassa myös asuntoyhdistys, jossa nykyisin lasketaan olevan jäseniä jo n. 800,000 ja jonka pääoma tekee n. 400 miljoonaa markkaa. Se on myöskin rakennuttanut asuntoja jo n. parille sadalletuhannelle ihmiselle.

Hallitus tekee kaikkensa alentaakseen rakennuskustannuksia

Rakennuskustannukset Neuvostoliitossa ovat nykyisin kaksi ja puoli kertaa kalliimmat kuin ennen sotaa, on Popov kertonut edelleen. Mutta hallitus tekee kaikkensa alentaakseen niitä. Hänen kertomansa mukaan oli molemmissa alussamainituissa kongresseissa todettu, että rakennusteollisuus oli viime aikoina huomattavasti edistynyt Ruotsissa, ja sen vuoksi palasi myöskin Neuvostoliiton edustajisto Ruotsin kautta takaisin, saadakseen siellä tutustua paremmin asioihin. Tukholmassa on perustettu erikoinen ruotsalais-venäläinen rakennusyhtiö, joka tulee hakemaan toimintaoikeutta Neuvostoliitossa. Yhtiön tarkoituksena on ensinnä ryhtyä valmistamaan rakennusaineita, kuten katto- ja eristyspaperia sekä hankkimaan erikoisia standarttiasuntoja ruotsalaisen Ibo-järjestelmän mukaan. Popov oli Ruotsissa jo tutustunut tällaisiin rakennuksiin ja arveli, että ne voivat tulla Neuvostoliitossa laajaan käytäntöön.

Edelleen on Popov kertonut, että Neuvostoliitossa otetaan mielellään vastaan se apu, jota ulkomaalainen kapitaali voi rakennusteollisuuden alalla antaa, sillä edellytyksellä tietenkin, että ne yhtymät, jotka hakevat siellä konsessionioikeuksia, tahtovat todellakin toimia tuotannon alalla, joka koituu maalle hyödyksi. Jos ne toimivat tässä mielessä ilman mitään poliittisia sivutarkoituksia, niin ovat ne tervetulleita, eikä niillä silloin myöskään tule olemaan mitään syytä valitteluihin.

TOV RYKOV KULUTUSKOOPERATIIVIEN TEHTÄVISTÄ

Moskovassa pidetyssä Sentrosojusin valtuutettujen kokouksessa pitämässään puheessa tov. Rykov m. m. lausui:

Nykyään puhelevat jo jotkut osuustoimintamiehet, että tavaranvaihdon kooperoimisen alalla ovat saavutukset jo riittäviä ja että on siirryttävä kokonaan tuotannolliseen toimintaan. Kuitenkin on tavaranvaihdon alalla edessämme vielä suuria tehtäviä. Huomattava osa talonpoikaistalouksista elää vielä puolittain luontaistaloutta; ne ovat vedettävät tavaranvaihdon piiriin.

Mitä osuustoimintaelintemme laadulliseen työhön tulee, on vielä paljon toivomisen varaa. Kuluneen vuoden taloudelliset vaikeudet ja virheet ovat myös räikeästi kuvastuneet tavaranvaihdossa. Hallinnollisten keskuselinten virheet sisältyvät siihen, ettei maaseudulla aikanaan varattu tarpeellista tavaramäärää. Mutta pitemmälle ulottuivat tavaranvälitysverkkomme ennenkaikkea osuustoimintaverkkomme virheet, jotka ilmenivät sen koneiston jäykkyytenä, kysynnän riittämättömänä huomioonottamattomuutena, tavaroiden virheellisenä jakeluna jne. Osuustoiminta hallitsee meillä markkinat melkein kokonaan, ja siksi sen osalle lankeaa suuri edesvastuu.

Yksityispääoman syrjäyttämisessä on meillä suuria saavutuksia. Mutta eivät eräissä tapauksissa ole kyenneet täyttämään syrjäytetyn yksityiskauppiaan paikkaa. Kauppaverkkonsa kehittämiseen osuustoiminta tarvitsee paljon varoja. Hallitus ei voi tyydyttää kulutusosuustoiminnan kaikkia rahallisia tarpeita: siksi kulutusosuuskauppojen täytyy pääasiallisesti itse hankkia nämä varat.

On välttämättä lisättävä osuustoiminnallisia varoja vetämällä uusia jäseniä osuuskauppoihin, ratsionalisoimalla tavaranvaihto, vähentämällä menoja jne.

Olisi mitä suurin vaara osuustoimintaliikkeelle, jos väestö alkaisi pitää osuustoimintajärjestöjä byrokraattisina laitoksina. Siksipä on välttämättä kehitettävä osuustoiminnan yhteiskunnallisuuden perusteita, rakennettava sen työ laajojen työtätekevien joukkojen itsetoiminnan pohjalle.

YLEINEN KOULUPAKKO LENINGRADISSA

Alueen kansanvalistusosasto on laatinut asetusluonnoksen yleisen koulupakon käytäntöönottamisesta Leningradissa. Asetus edellyttää, että tämän vuoden syksystä lähtien tulee koulunkäynti pakolliseksi 8 ja 9 vuotta täyttäneille lapsille. Laiminlyömisestä tässä suhteessa asetetaan lasten vanhemmat edesvastuuseen. Asetus käsittää noin 20,000 lasta.

ITSEVEROITUSVAROILLA 20 UUTTA KOULUA

Itseveroituksen kautta saaduilla varoilla avataan Neshinskin okrugassa Ukrainassa 20 uutta koulua. Opettajien puutteen poistamiseksi järjestetään opettajakurssit.

Hieroja N. Leppä

Tavattavissa Alex Koskelan saunalla
75 Rea Street,
Box 1803, Timmins, Ont.
Huom.! Erikoistilauksella kotiin.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 210
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Mustikoita

halutaan ostaa. Päivän korkein hinta.
E. J. Ojala,
Box 1629, Sudbury, Ont.

Port Arthurissa, 19 pnä t. k.

Alueen Työläisnaisten Liiton toimesta

Suuret Kesäjuhlat

Intercityssä, Ukr, Kentällä

RUNSAS OHJELMA KENTÄLLÄ

Näytöskappale, puhe, runo, laulua, soittoa, kuvaelma, y.m. Kevyttä urheilua, m.m. köydenvetokilpailut alueen tyttöjen ja akkojen kesken.

Iltamat

Saman päivän illalla

Ohjelmassa m.m. terveyssanat useilta Tn. liiton osastojen edustajilta, kaksi näytöskappaletta, y.m., y.m.

Juhlat alkavat kello 10 aamulla, ohjelma kello 1 iltapäivällä ja illan ohjelma kello 8.30.

Tervetuloa! Tervetuloa!

VAATIKAA

PRI-MUS

Alkuperäinen "Primus", Ruotsalaisia Keittimöjä ja Lamppuja

siksi, että ne ovat helppoja käyttää ja säästäväisiä polttoaineen käytössä.

Ei sydämiä puhdistettavana, ja polttaa joko kerosiiniä tai gasoliinia tasasen, sinisen, savuttoman ja käryttömän liekin kanssa, joka antaa kolme kertaa sen kuumuuden kuin tavallinen kiviöljy (petroleum) keittimö.

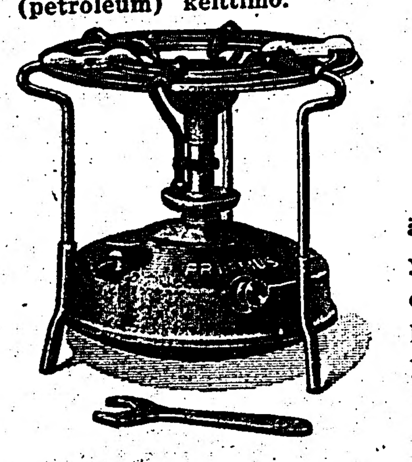

"Primus" No. 100 — Kotikeittimö

Siinä on yhdistetty hiljainen tai äänekäs tulipesä, yksinkertaisesti ylöspantu, siten ollen helppo puhdistaa. Tämä keittimö ollen kokoonmenevä, voidaan sitä helposti käyttää huvi- ja autoreissuilla.

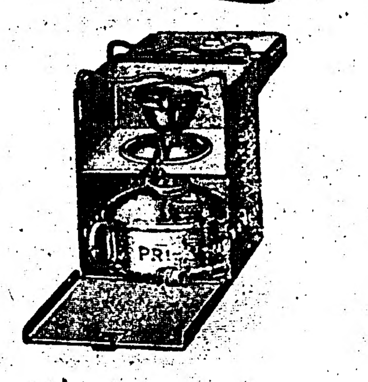

"Primus" No. 701 — Autokeittimö

Tämä keittimö vie hyvin vähän tilaa, ollen se pakattuna tinalaatikossa, joka on kooltaan ainoastaan 3½"x5". Erinomainen piknekeissä, teltatessa, autoretkillä j.n.e.p.

"Primus" No. 820 — Ilmapainelamppu

Jäätyneitä vesijohtoja sulattamaan, juottoon, y.m. Polttaa gasoliiniä kuumana sinisenä, savuttomana liekkinä. Mekanikkojen suosima siksi, että sen voi sytyttää tulitikulla.

OIKEITA "ALKUPERÄISIÄ PRIMUS" KEITTIMÖITÄ JA LAMPPUJA. OVAT OLLEET YMPÄRI MAAILMAN, ERIKOISESSA SUOSIOSSA JO YLI 30 VUOTTA, KAIKISTA JÄLJENNÖKSISTÄ HUOLIMATTA. ON VIELÄKIN VOITTAMATON. KATSOKAA AINA "PRIMUS" LEIMAA. VAROKAA JÄLJENNÖKSIÄ.

Ellei paikallinen kauppiaanne voi myydä teille "ALKUPERÄISTÄ PRIMUSTA", kirjottakaa Canadalaisille levittäjille,

SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 St. Nicholas St. Montreal, P. Q.

Northern Domestic Engineering Co., Ltd.

Sähkölankotusta, levy- ja tinasepän työtä. Putkitus- lämmitys- ja ilmanvaihtotyötä.

"Floor Surfacing" tekee vanhat lattiat kuin uusiksi ja uudet helpommiksi varnissata.

Ei mikään työ liian pieni, ei mikään työ liian suuri. Hinta-arviot vapaasti.

PUHELIN 216 — KIRKLAND LAKE, ONT. — 45 GOVERNT. ROAD
AINA TÄSMÄLLISET — EI KOSKAAN HUOLIMATTOMIA

Käydessänne Englehartissa tulkaa
C. H. Powell and Sons kauppaan
Meillä on täydellinen varasto ruokatavaraa, lihaa, y.m.
Kahvia, 5 lb. erissä 45c lb. Tuoreita Yeast Cakeja. Kaademummaa.
PERUNAJAUHOJA, SOKERIA, LARDIA Y. M.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

Skandinavian-Amerikan Linjalla

Suomeen ja Suomesta Canadaan

Oslon tai Kööpenhaminan kautta

Hyvin tunnetut, mahtavat pika-valtamerihöyrymme lähtevät New Yorkista seuraavina aikoina:

SS "FREDERIK VIII" ....elokuun 11 p.
SS "UNITED STATES .... elok. 25 p.
SS "HELLIG OLAV" .... syyskuun 1 p.
SS "OSCAR II" .... syyskuun 8 p.

HUOM.! — MUKAVUUS — PALVELUS — HUOM.!
RAHAN SÄÄSTÖ

Avomerten yli samalla jättiläislaivalla, joutuisasti, mukavasti ja halvalla!

Pyytäkää lähimmältä asiamieheltämme tarkempia selityksiä tai kirjoittakaa suoraan meille.

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET — MONTREAL, QUEBEC

Scandinavian-American Line, 461 Main St. Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.

J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

TOVERIT CANADASSA!

Tarjoamme tilattavaksenne kirjan "TAISTELUSSA VAPAUDEN JA OIKEUDEN PUOLESTA", kirj. Erik Drake, 400 sivua, kuvauksia vallankumousliikkeistä Suomessa ja Venäjällä, vallassaolevat kapitalistit kieltäneet sitä Suomessa levittämästä ja kustantaja tuomittu 6 kk. vankeuteen. Canadaan voimme sitä kuitenkin lähettää, hinta $1.00 lähetyskuluinen ja on se lähetettävä tilauksen mukana. Tehkää tilaus osotteella:

Kirja-asioimisto,
Woltti as., Finland, Europe

Matkustakaa Suomeen
—SUOSITULLA—
RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

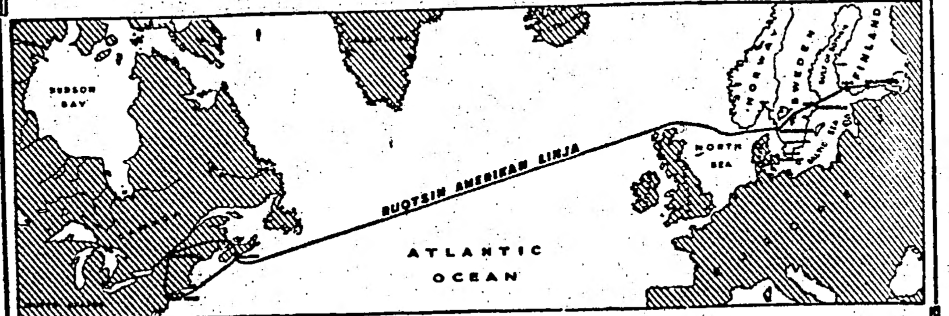

LYHYT JA MUKAVA MATKA SUOMEEN
Göteborgin kautta
LAIVOJEN KULKUVUOROT NEW YORKISTA:

Moottorilaiva "GRIPSHOLM" ELOK. 11 P.
"STOCKHOLM" ELOKUUN 18 P:NÄ
Moottorilaiva "GRIPSHOLM" SYYSK. 8 P.

Ei mitään hankaluuksia New Yorkin kautta matkustaessa. RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksia.

Tulkaa Montrealiin noin pari kolme päivää ennen purjehduspäivää ja ilmoittakaa RUOTSIN AMERIKAN LINJALLE osoitteella: Swedish American Line, 1410 Stanley Street, Montreal, Que., saapumisestanne, niin Linjan suomalainen edustaja on vastassa asemalla ja auttaa Teitä avuliaasti, nopeasti ja maksutta passi ja muiden matkaa koskevien asioiden järjestämisessä.

Ostakaa piletit Suomessa oleville sukulaisillenne ja ystävillenne Ruotsin Amerikan Linjalla että heidän matkansa muodostuisi mahdollisimman hauskaksi.

KOLME SUURTA JOULUHUVIMATKAA

"DROTTNINGHOLM"
Halifaxista, marraskuun 26 p:nä

Kuuluisa Moottorilaiva "GRIPSHOLM"
Halifaxista, joulukuun 5 p:nä

—UUSI—
Loistomoottorilaiva "KUNGSHOLM"
New Yorkista, joulukuun 8 p.

TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE NYT!

Halutessanne tarkempia tietoja matkaa koskevista asioista kääntykää lähimmän paikallisasiamiehen puoleen tahi kirjoittakaa seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko	.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.50
Steinin Cold Cream	1.25
Partaliimaa	.75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym.	.50
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.40
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Nenäkittiä	.75
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi	.75

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.